

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, 52A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 79

din 16 februarie 2024

mun. Chișinău

**privind certificarea provizorie a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz”, IDNO 1014600024244
adresa juridică: MD-2088, Șoseaua Balcani 7/E, s. Ghidighici, mun. Chișinău**

Conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, având ca bază cererea nr.02-410 din 18.10.2023 privind certificarea operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz” conform modelului „Operatorului de sistem independent” și documentele anexate în conformitate cu cerințele stabilite, depuse de operatorul sistemului de transport nominalizat, precum și ținând cont de informația expusă în Notă de motivare a certificării operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz” (se anexează), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

CONSTATĂ:

La data de 18 octombrie 2023, SRL „Vestmoldtransgaz” a depus la ANRE solicitarea privind certificarea sa conform modelului de „Operator de sistem independent” în temeiul Art. VI alin. (3³) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative și drept urmare a adoptării de către Consiliul de administrație al ANRE a Hotărârii nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de operator al sistemului de transport (OST) al gazelor naturale în Republica Moldova, adresa juridică: MD-2008 mun. Chișinău, sat. Ghidighici, șoseaua Balcani, 7/E.

Analizând informațiile și documentele anexate la cererea de certificare prezentate Agenției de către SRL „Vestmoldtransgaz” și proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Moldovagaz, prin prisma art. 25 alin. (2), art. 26-28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, a fost stabilită întrunirea cumulativă a următoarelor condiții necesare pentru desemnarea operatorului de sistem independent:

- 1) SRL „Vestmoldtransgaz” este organizată în calitate de întreprindere de gaze naturale specializată și independentă, certificată conform modelului „separării proprietății” la data de 03.09.2021, cu statut de persoană juridică și deține licența pentru desfășurarea activității de transport al gazelor naturale;
- 2) SRL „Vestmoldtransgaz” nu desfășoară alte activități în sectorul gazelor naturale sau electroenergetic și este independentă de alte întreprinderi electroenergetice sau de gaze naturale;
- 3) Operatorul sistemului de transport al gazelor naturale precedent, SRL „Moldovatransgaz”, în calitatea sa de proprietar și gestionar al rețelelor de transport de pe teritoriul Republicii Moldova, a transmis către SRL „Vestmoldtransgaz” în posesie și folosință rețelele de transport al gazelor naturale pe un termen de 5 ani, conform Contractului de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023;

4) În conformitate cu art. 26 alin. (6) și (7) din Legea nr. 108/2016 art. VI alin. (3¹) din Legea nr. 249/2022, Hotărârea ANRE nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de operator al sistemului de transport (OST) al gazelor naturale în Republica Moldova, SRL „Vestmoldtransgaz” a preluat drepturile și obligațiile SRL „Moldovatransgaz” în partea ce ține de contractele cu utilizatorii de sistem și acordurile de interoperabilitate;

5) SRL „Vestmoldtransgaz” a demonstrat că dispune de resurse financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor operatorului sistemului de transport al gazelor naturale;

6) SRL „Vestmoldtransgaz” dispune de un Plan de dezvoltare a Rețelelor de transport al gazelor naturale pentru perioada 2023-2032, care a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.820 din 22.12.2023;

7) SRL „Vestmoldtransgaz” a demonstrat că dispune de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile privind acordarea accesului la rețelele de transport al gazelor naturale și privind colaborarea cu operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional;

8) Proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatransgaz” a confirmat dispunerea de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile prevăzute la art.27 alin.(3) din Legea nr. 108/2016, prin asumarea angajamentului respectiv conform punctelor 7.1.6-7.1.8. din Contractul de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023.

Totodată, persoanele cu funcții de răspundere/conducere a proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”, participă în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de furnizare a gazelor naturale SA „Moldovagaz”. În consecință proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”, urmează să îndeplinească acțiunile necesare în vederea separării acestora în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 108/2016.

În concluzie la cele menționate, având în vedere circumstanțele de fapt cât și normele de drept aplicabile, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se certifică cu titlu provizoriu operatorul sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz” titular al licenței Seria AC nr. 001561 din 06.01.2015 pentru activitatea de transport al gazelor naturale, valabilă până la data de 06.01.2040, conform modelului „Operatorului de sistem independent”.

2. Se obligă SA „Moldovagaz” în calitatea sa de asociat unic al proprietarului rețelei de transport al SRL „Moldovatransgaz”, să asigure **până la data de 16.08.2024** aprobarea în redacție nouă a Statutului SRL „Moldovatransgaz” și a Regulamentelor de funcționare a Organelor de conducere și a Organelor executive, astfel încât să fie asigurată respectarea condițiilor de separare a proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

3. Se obligă proprietarul rețelelor de transport SA „Moldovagaz” titular al licenței seria AC nr. 001402 din 06.11.2018 pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, să se conformeze cerințelor art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin separarea funcțională, decizională și a formei juridice de organizare față de alte activități care nu sunt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale.

4. Modalitatea de executare a obligației prevăzute la pct. 3 din prezenta Hotărâre urmează a fi stabilită suplimentar după o evaluarea de către Ministerul Energiei a efectelor de modificare a unor prevederi ale Contractului nr. IGM-07-11 încheiat între SAP „Gazprom” și SA „Moldovagaz”

privind condițiile de furnizare a gazelor naturale în Republica Moldova pentru anii 2007-2011, prelungit prin Acordul adițional nr. 19 din 29.10.2021, până la data de 30.09.2026.

5. Departamentul licențiere, monitorizare și control va notifică în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, Secretariatul Comunității Energetice despre prezenta Hotărâre și va prezenta acestuia toate documentele și informațiile care au stat la baza emiterii Hotărârii privind certificarea provizorie a OST SRL „Vestmoldtransgaz”.

6. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data notificării acesteia.

Veaceslav UNTILA
Director general

Eugen CARPOV
Director

Alexandru URSU
Director

Notă de motivare
a certificării operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL
„Vestmoldtransgaz” conform modelului „Operatorului de sistem independent”

**I. CONTEXTUL CERTIFICĂRII SRL „VESTMOLDTRANSGAZ”, TEMEIUL
LEGAL ȘI PROCEDURA**

1.1.Context și temeiul legal

La data de 18 octombrie 2023, SRL „Vestmoldtransgaz” a depus la Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare Agenție/ANRE) cererea nr. 02-410 prin care a solicitat certificarea sa, conform modelului de „Operator de sistem independent” (în continuare OSI), urmare a *desemnării sale în calitate de operator al sistemului transport (în continuare OST) al gazelor naturale în Republica Moldova*, având ca bază Hotărârea ANRE nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale și Art. VI alin. (3³) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, (în continuare Legea nr. 249/2022)¹.

Desemnarea SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de operator al sistemului transport al gazelor naturale în Republica Moldova, a avut loc în rezultatul aplicării în raport cu cel de-al doilea OST, SRL „Moldovatransgaz”, a cerințelor art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, care stabilește că, dacă întreprinderea de gaze naturale nu a solicitat certificarea în termen de 9 luni de la intrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea nr. 249/2022, Agenția, din oficiu sau la cererea Secretariatului Comunității Energetice, inițiază procedura de certificare și solicită întreprinderii respective îndeplinirea condițiilor necesare și prezentarea documentelor, a datelor și a informațiilor corespunzătoare în termen de 3 luni de la inițierea certificării.

La data de 12.06.2023 Agenția a constatat întrunirea condițiilor art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și a informat Secretariatul Comunității Energetice (în continuare SCE) referitor la acest fapt.

Prin scrisoarea nr. REG-MD/O/alo/02/15-06-2023 din 15.06.2023, SCE a comunicat ANRE despre necesitatea inițierii procedurii de certificare a SRL „Moldovatransgaz” în conformitate cu art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

În acest context, la data de 16.06.2023, prin scrisoarea nr. 01-01/2436, Agenția a informat OST SRL „Moldovatransgaz”, precum și întreprinderea integrată pe verticală SA „Moldovagaz” despre inițierea începând cu data de 16.06.2023 a procedurii de certificare și a solicitat SRL „Moldovatransgaz” în termen de 3 luni, să îndeplinească toate cerințele necesare și să prezente documentele, datele și informațiile corespunzătoare care să confirme îndeplinirea condițiilor de separare și independență în corespundere cu unul din cele trei modele prevăzute de Legea nr. 108/2016 (separarea proprietății/operator de sistem independent/operator de transport independent).

Astfel, deși la data de 16 iunie 2023, Agenția a emis notificarea² prin care a informat operatorul sistemului de transport și fondatorul acestuia despre inițierea procedurii de certificare, verificarea corespunderii SRL „Moldovatransgaz” cerințelor de certificare în conformitate cu unul din modelele prevăzute de Legea nr. 108/2016 putea fi inițiată doar în cazul prezentării de către

¹ Legea 249/2022 a intrat în vigoare la data de 10 septembrie 2022 (Monitorul Oficial nr. 251-256/511 din 10.08.2022). Respectiv, curgerea termenului stabilit în art. 36 alin. (2¹) din Legea nr. 108/2016 a început din data respectivă.

² Scrisoarea ANRE nr. 07-01/2436 din 16.06.2023 către SRL „Moldovatransgaz” și SA „Moldovagaz”.

aceasta a setului deplin de documente în termen de 3 luni, oferit de art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

Totodată, conform art. VI alin. (3) din Legea nr. 249/29.07.2022, în eventualitatea neîndeplinirii condițiilor de separare și certificare de către SRL „Moldovatrangaz” până la data de 18 septembrie 2023 (data când au expirat 3 luni de la inițierea procedurii de certificare conform art. 36 alin. (2¹) din Legea nr.108/2016), licența operatorului sistemului de transport urma să fie retrasă, fapt ce necesita realizarea unui set de măsuri preparatorii pentru pregătirea tehnică și juridică a celui alt OST, SRL „Vestmoldrangaz”, companie certificată cu succes de ANRE în anul 2021³ (modelul separării proprietății), pentru a continua activitatea de transport al gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova în locul titularului de licență precedent.

Urmare consultării opiniei tuturor companiilor implicate, inclusiv avizelor Secretariatului Comunității Energetice și a Ministerului Energiei, Consiliul de administrație al ANRE a emis la data de 07.07.2023 Hotărârea nr. 434 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldrangaz” în calitate de operator al sistemului de transport (OST) al gazelor naturale în Republica Moldova, prin care a dispus:

- Începând cu data de 19.09.2023 SRL „Vestmoldrangaz” a fost desemnat cu titlu provizoriu în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale în Republica Moldova, cu respectarea modelului operatorului de sistem independent;
- SRL „Moldovatrangaz” a fost obligată să nu împiedice în niciun mod activitatea titularului de licență desemnat, oferindu-i necondiționat accesul său și a consumatorilor săi la rețelele de gaze naturale operate de SRL „Moldovatrangaz”, la toate informațiile și documentele necesare pentru desfășurarea activității, inclusiv toate contractele cu utilizatorii de sistem, precum și la serviciul dispecerat.
- Din 19.09.2023 SRL „Vestmoldrangaz” a fost desemnat succesor de drepturi și obligații al SRL „Moldovatrangaz” în partea ce ține de contractele cu utilizatorii de sistem și acordurile de interoperabilitate.
- În scopul pregătirii tuturor măsurilor necesare asigurării continuității operării fiabile a sistemului de transport al gazelor naturale, până la data de 19.09.2023, SRL „Vestmoldrangaz” și SRL „Moldovatrangaz” urmau să:
 - efectueze o evaluare tehnică, juridică și comercială a infrastructurii și a activității de transport al gazelor naturale actualmente realizată de către SRL „Moldovatrangaz”;
 - semneze contractele prevăzute de art. VI al Legii nr. 249/2022 și să le prezinte spre aprobare Agenției cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de certificare prevăzut la art. 36 alin. (2¹) din Legea nr. 108/2016. Contractul de locațiune va prevedea toate clauzele necesare pentru prestarea activității de operare fizică și comercială a sistemului de transport al gazelor naturale;
 - determine necesitățile de personal calificat pentru realizarea funcțiilor și obligațiilor prevăzute la art. 39 din Legea nr. 108/2016;
 - prezinte Agenției în termen de o lună propuneri privind completarea Listei serviciilor și lucrărilor ce pot fi externalizate de către titularii de licență din sectorul gazelor naturale, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 233/2017 din 27.06.2017;
 - încheie Acorduri de confidențialitate și nedivulgare a informației ce constituie secret comercial, cunoscute de reprezentanții părților în cadrul realizării acțiunilor prevăzute de Hotărârea ANRE.
- A fost dispusă începând cu 19.09.2023, asigurarea continuității operării și exploatării rețelilor de transport al gazelor naturale și preluarea deservirii tuturor utilizatorilor de sistem, fără necesitatea prezentării unei cereri de către SRL „Vestmoldrangaz”.
- Costurile generate de preluarea de la SRL „Moldovatrangaz” a rețelilor de transport al gazelor naturale și prestarea activității de transport de către SRL „Vestmoldrangaz”, urmau a fi

³ Hotărârea ANRE nr. 398 din 03.09.2021 cu privire la certificarea operatorului sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldrangaz”.

evaluate în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 535/2019 din 27.12.2019 și alte acte de reglementare.

Totodată, Hotărârea ANRE privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de OST al gazelor naturale în Republica Moldova, a condiționat intrarea în vigoare și producerea efectelor juridice a prevederilor acesteia în partea ce ține de desemnarea noului operator al sistemului de transport începând cu data de 19.09.2023, preluarea din aceeași dată de către noul OST prin succesiune a drepturilor și obligațiilor contractuale, precum și obligația asigurării continuității operării și exploatării rețelelor de transport a gazelor naturale. Aceste prevederi urmau să intre în vigoare în funcție de realizarea de către SRL „Moldovatransgaz” a cerințelor pentru separare și certificare în termenii stipulați de Legea nr. 108/2016 și de eventualitatea prezentării în adresa Agenției până la data de 18.09.2023, a cererii de certificare însoțită de documentele care confirmă îndeplinirea condițiilor pentru separarea și independența acesteia în raport cu întreprinderea integrată pe verticală, precum și alte condiții obligatorii pentru modelul de separare ales.

Prin Legea nr. 201 din 20.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea separării și certificării operatorilor sistemului de transport al gazelor naturale), art. VI alin. (3) din Legea nr. 249/2022 a fost completat cu obligația OST desemnat și a proprietarilor rețelelor de transport a gazelor naturale, de a prezenta Agenției spre aprobare cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de certificare, Contractele de locațiune a rețelelor de transport al gazelor naturale semnate de părți.

La data de 04.09.2023 SRL „Moldovatransgaz” a prezentat Agenției spre aprobare Contractul de locațiune a rețelelor de transport al gazelor naturale nr. 70-SJ din 04.09.2023 încheiat cu SRL „Vestmoldtransgaz” care urma să intre în vigoare începând cu data de 19.09.2023. Prin Hotărârea Consiliului de administrație nr. 559 din 12.09.2023, acest contract a fost aprobat de către ANRE.

La data de 18.09.2023, având în vedere faptul că SRL „Moldovatransgaz” nu s-a conformat cerințelor și termenilor prevăzute de art. 36 alin. (2) și alin. (2¹) ale Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin neîndeplinirea cerințelor privind separarea și independența operatorului sistemului de transport, stabilite la art. 23 și respectiv nedepunerea solicitării de certificare, Agenția a emis Hotărârea nr. 572 privind retragerea licenței SRL „Moldovatransgaz” pentru activitatea de transport a gazelor naturale.

Prin aceeași Hotărâre a fost constatată întrunirea condițiilor de intrare în vigoare a punctelor 1,4 și 6 din Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz”, în calitate de operator al sistemului de transport (OST) al gazelor naturale în Republica Moldova.

Astfel, începând cu data de 19.09.2023, în conformitate cu prevederile Art.VI alin. (3) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, care stabilește că, în cazul în care, documentele de certificare *nu au fost depuse la ANRE în termen de 12 luni* de la intrarea în vigoare a legii menționate, Agenția aplică art.17 din Legea nr.108/2016 și desemnează provizoriu un nou titular de licență în calitate de operator al sistemului de transport al gazelor naturale în Republica Moldova, precum și în baza Hotărârilor ANRE nr. 434 din 07.07.2023 și 572 din 18.09.2023, operatorul sistemului de transport al gazelor naturale SRL „Vestmoldtransgaz”:

- A început executarea obligațiilor aferente operatorului sistemului de transport al gazelor naturale pe întreg teritoriul Republicii Moldova;
- A devenit succesori de drepturi și obligații ale SRL „Moldovatransgaz” în partea ce ținea de contractele cu utilizatorii de sistem și acordurile de interoperabilitate;
- Asigură continuitatea operării și exploatării rețelelor de transport al gazelor naturale și preluarea deservirii tuturor utilizatorilor de sistem, fără necesitatea prezentării unei cereri în acest sens.

Totodată, în conformitate cu prevederile Art.VI alin. (3) și alin. (3³), din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, noul titular de licență trebuie să respecte modelul de

operator de sistem independent, în conformitate cu art.26–28 din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, în ceea ce privește exploatarea rețelei de transport deținute de întreprinderea integrată pe verticală din care face parte titularul de licență precedent. Noul titular de licență solicită, în termen de cel mult 30 de zile, certificarea conform modelului OSI.

Având în vedere cele expuse, la data de **18 octombrie 2023**, SRL „Vestmoldtransgaz” a depus la Agenție notificarea nr. 02-410, menționând că urmare a desemnării sale în calitate de OST pe întreg teritoriul al Republicii Moldova, precum și bazându-se pe scrisoarea ANRE nr. 07-0/4160 din 09.10.2023 prezintă următoarele documente relevante procedurii de certificare:

1. Decizia privind înregistrarea persoanei juridice în rezultatul reorganizării prin transformare din 18.09.2018;
2. Decizia privind înregistrarea modificărilor din 25.08.2021;
3. Extras ASP din 10.09.2018;
4. Extras ASP din 21.06.2023;
5. Statutul SRL „Vestmoldtransgaz” din 25.08.2021;
6. Nota privind descrierea sistemului de transport al gazelor naturale;
7. Contract de locațiune a rețelelor de transport al gazelor naturale nr. 70-SJ din 04.09.2023;
8. Contract de mentenanță nr.25/23 din 18.09.2023;
9. Contract de operare tehnică nr. 26/23 din 18.02.2023;
10. Acte adiționale nr. 1 – 10, la Acordul de interconectare între SNTGN „TRANSGAZ” SA și SRL „Vestmoldtransgaz”;
11. Acordul de interconectare între SNTGN „TRANSGAZ” SA și SRL „Vestmoldtransgaz”;
12. Condiții tehnice de operare ale Stației de măsurare GN Ungheni.
13. 7 (șapte) Declarații pe proprie răspundere semnate de persoanele care controlează OST „Vestmoldtransgaz”;
14. Situațiile financiare din 2022;
15. Notă scurt istoric, structura organizatorică;
16. Raport audit;
17. Planul de dezvoltare a SRL „Vestmoldtransgaz” pentru anii 2023-2032, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 820 din 22.12.2023.

1.2. Procedura aplicabilă

Procedura de certificare conform modelului OSI este reglementată de art. 26-28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, art. 10 și art. 14 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (în continuare Directiva 2009/73/CE).

În continuare art. 26 alin. (1) al Legii nr. 108/2016, stabilește că la solicitarea proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sau, în condițiile prevăzute la art. 36 alin. (2¹), din oficiu sau la cererea Secretariatului Comunității Energetice, Agenția desemnează un operator de sistem independent dacă rețelele de transport al gazelor naturale au aparținut unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală din Legea menționată.

Aliniatul (2) al art. 26 din Legea nr. 108/2016, instituie cu titlu imperativ, obligativitatea privind desemnarea unui OSI numai în cazul în care sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) operatorul candidat a demonstrat că îndeplinește cerințele prevăzute la art. 25 alin. (2) lit. b)–d) din Legea nr. 108/2016 și anume,

Pentru a asigura independentă operatorului sistemului de transport, aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt în drept:

- să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport;
- să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport și să exercite, direct sau indirect,

- controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, în cazul operatorului sistemului de transport sau în cazul rețelei de transport, și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
 - să fie membru/membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atît în cazul unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare, cît și în cazul operatorului sistemului de transport sau al unei rețele de transport.

b) operatorul candidat demonstrează că dispune de resurse financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și a obligațiilor stabilite în lege pentru operatorul sistemului de transport, în special la art. 39 din Legea nr. 108/2016;

c) operatorul candidat și-a asumat obligația de a executa planurile de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani, a căror realizare este monitorizată de Agenție;

d) proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale demonstrează că dispune de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile prevăzute la art.27 alin.(3) din Legea nr. 108/2016. În acest sens, operatorul candidat trebuie să prezinte contractele de locațiune sau de predare-primire la deservire tehnică a rețelelor de gaze naturale, încheiate și/sau preluate de drept;

e) operatorul candidat demonstrează că dispune de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile privind acordarea accesului la rețelele de transport al gazelor naturale și privind colaborarea cu operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional.

În continuare, art. 26 alin. (3) din Legea nr. 108/2016, stabilește că în scopul îndeplinirii funcțiilor operatorului sistemului de transport al gazelor naturale, operatorul candidat/operatorul de sistem independent încheie cu proprietarul/proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale contract/contracte de locațiune pentru o perioadă de cel puțin 5 ani. Operatorul candidat/operatorul de sistem independent și proprietarul/proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale sunt obligați să încheie orice alt tip de contract sau acord necesar pentru ca operatorul de sistem independent să poată îndeplini funcțiile operatorului sistemului de transport al gazelor naturale, stabilite în conformitate cu legea, și pentru ca să fie asigurată respectarea de către proprietarul/proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale a obligațiilor prevăzute la art.27 alin.(2) și (3) și la art.28 din Legea nr. 108/2016.

În conformitate cu art. 26 alin. (4) din Legea nr. 108/2016, în scopul asigurării fiabilității și a continuității transportului de gaze naturale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, operatorul candidat/operatorul de sistem independent încheie cu entitatea responsabilă de gestiunea unor porțiuni ale rețelei de transport al gazelor naturale din posesia agenților economici care nu au relații cu bugetul public național, desemnată de Agenție conform art.7 alin.(1) lit.f¹), acorduri tehnice de exploatare și/sau orice alt tip de acorduri necesare pentru asigurarea interconectării și a interoperabilității rețelelor de transport al gazelor naturale de pe întreg teritoriul țării.

Potrivit art. 27 alin. (1) din Legea menționată, întreprinderea de gaze naturale care a îndeplinit condițiile stabilite la art. 26 și care a fost desemnată operator de sistem independent are următoarele obligații:

a) să acorde și să gestioneze accesul terților la rețelele de transport al gazelor naturale, inclusiv să colecteze tarifele de racordare, tarifele pentru prestarea serviciului de transport și alte plăți pentru serviciile prestate în calitate de operator al sistemului de transport;

b) să exploateze, să întrețină, să modernizeze și să dezvolte rețelele de transport al gazelor naturale, să asigure capacitatea pe termen lung a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru a acoperi cereri rezonabile privind transportul gazelor naturale, elaborînd și executînd planurile de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani și planurile anuale de investiții. La modernizarea și la dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale, operatorul de sistem independent este responsabil de planificarea, construcția și darea în exploatare a infrastructurii noi. În acest sens, operatorul de sistem independent urmează să îndeplinească funcțiile și obligațiile stabilite la art. 39 din Legea nr. 108/2016.

Articolul 27 alin. (2) și alin. (3) stabilesc obligații pentru proprietarii rețelelor de transport transmise în gestiune operatorului candidat potrivit cărora aceștea nu pot îndeplini funcțiile privind acordarea și gestionarea accesului terților la rețelele de transport al gazelor naturale pe care le deține cu titlu de proprietate și nici cele privind elaborarea și executarea planurilor de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale și a planurilor de investiții.

Totodată, în cazul în care a fost desemnat un operator de sistem independent, proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale are următoarele obligații:

a) să coopereze cu operatorul de sistem independent și să-i acorde suportul necesar pentru îndeplinirea funcțiilor și a obligațiilor stabilite prin lege, precum și să îi ofere informațiile necesare în acest sens;

b) să finanțeze investițiile asupra cărora a decis operatorul de sistem independent și care au fost aprobate de către Agenție sau să își exprime consimțămîntul pentru finanțare din partea oricărei părți interesate, inclusiv din partea operatorului de sistem independent. Toate aranjamentele financiare relevante necesită aprobare din partea Agenției. Înainte de aprobare, Agenția urmează să se consulte cu proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale, precum și cu alte părți interesate;

c) să își asume răspunderea în legătură cu activele rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția răspunderii aferente funcțiilor și obligațiilor operatorului de sistem independent;

d) să ofere garanții, în caz de necesitate, pentru a facilita finanțarea dezvoltării rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent, în conformitate cu lit.b).

Articolul 28 din Legea 108/2016 stabilește în continuare că, *în cazul în care după îndeplinirea condițiilor stabilite la art.26 a fost desemnat un OSI*, proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale care este parte a unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală trebuie să fie independent, cel puțin din punct de vedere funcțional, decizional și al formei juridice de organizare, față de alte activități care nu sunt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale.

Totodată, pentru a asigura independența proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale, urmează să fie respectate următoarele condiții minime:

a) persoanele cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale să nu participe în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere, de trading sau de furnizare a gazelor naturale;

b) să fie întreprinse măsurile necesare pentru a garanta că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sunt luate în considerare astfel încât să se asigure faptul că au posibilitatea de a acționa independent;

c) proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale trebuie să elaboreze un program de conformitate care să conțină măsurile întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a acestui program. Programul de conformitate trebuie să conțină, de asemenea, informații cu privire la obligațiile specifice impuse angajaților proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale pentru realizarea obiectivelor respective. Persoana sau organul care răspunde de monitorizarea programului de conformitate își desfășoară activitatea în conformitate cu art.34 și 35 și prezintă Agenției un raport anual în care să fie menționate măsurile întreprinse pentru realizarea programului de conformitate.

Raportul respectiv se publică pe pagina electronică a proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale.

Totodată, art. 34 alin. (1) din Legea 108/2016 stabilește obligativitatea operatorul sistemului de transport să elaboreze un program de conformitate care se supune spre aprobare Agenției. Monitorizarea respectării de către operatorul sistemului de transport a programului de conformitate se asigură de către un agent de conformitate, care nu suplinește funcțiile Agenției privind monitorizarea.

II. SOLICITANTUL SRL „VESTMOLDTRANSGAZ”

2.1. Informație generală privind operatorul candidat

SRL „Vestmoldtransgaz” a fost certificată la data de 03.09.2021 conform modelului „separării proprietății” fiind titular al licenței pentru activitatea de transport al gazelor naturale Seria AC 001561 din 06.01.2015 valabilă până la data de 06.01.2040.

SRL „Vestmoldtransgaz” a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 16.07.2014 sub forma unei Întreprinderi de Stat. Funcția de fondator al întreprinderii de stat, în numele Guvernului Republicii Moldova era exercitată de Ministerul Economiei și Infrastructurii (la situația din 01.07.2014 – Ministerul Economiei).

Necesitatea interconectării sistemelor de conducte de transport al gazelor naturale dintre Republica Moldova și România în vederea diversificării surselor de asigurare cu resurse energetice a determinat necesitatea creării noului operator al sistemului de transport al gazelor naturale. Unul din primele documente oficiale care a pus temelia creării acestuia a fost Declarația privind Instituirea unui Parteneriat Strategic între România și Republica Moldova pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova” semnată la București, la 27 aprilie 2010.

Ulterior, au urmat un șir de acte normative care au asigurat realizarea obiectivelor expuse în aceasta precum, Planul de acțiuni între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova de punere în aplicare a Declarației (semnat la Iași, la 3 martie 2012), Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 102/05.02.2013, Hotărârea Guvernului nr.501/01.07.2014 cu privire la fondarea Întreprinderii de Stat „Vestmoldtransgaz”.

La data de 29.12.2014, conducta de interconectare a sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova cu sistemul de transport al gazelor naturale al României pe direcția Iași-Ungheni a fost transmisă la deservire tehnică către ÎS „Vestmoldtransgaz” în conformitate cu Ordinul Ministerului Economiei nr. 211. La data de 06.01.2015, întreprinderea de stat „Vestmoldtransgaz” a obținut licența seria AA nr. 087187 pentru transportul gazelor naturale pentru o perioadă de 25 ani cu dreptul de a desfășura activitatea licențiată pe teritoriul Republicii Moldova prin rețelele de transport și accesoriile acestora transmise prin Contractul de predare-primire la deservire tehnică a gazoductului Iași-Ungheni nr. 1/3-104 din 29.12.2014. Legislația aplicabilă la acel moment nu prevedea obligativitatea certificării operatorului care solicita eliberarea licenței pentru transportul gazelor naturale.

La data de 28 martie 2018 între Agenția Proprietății Publice, Ministerul Economiei în calitate de fondator al Î.S. „Vestmoldtransgaz” și SRL „Eurotransgaz” a fost semnat contractul de vânzare-cumpărare a complexului patrimonial unic – Întreprinderea de Stat „Vestmoldtransgaz”.

Urmare a finalizării procesului de reorganizare prin transformare a Întreprinderii de Stat „Vestmoldtransgaz” în Societate cu Răspundere Limitată „Vestmoldtransgaz” prin consemnarea la data de 10.09.2018 a modificărilor respective în Registrul de stat al persoanelor juridice, ANRE a reperfectat licența acestuia la data de 13.09.2018 și a eliberat un formular nou de licență Seria AC nr. 001338 din 06.01.2015 pentru activitatea de transport al gazelor naturale.

La data de 05.11.2020 SRL „Vestmoldtransgaz” a depus la ANRE cererea nr. 9562 prin care a solicitat inițierea procedurii de certificare a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale conform modelului separării proprietății.

Urmare a finalizării procedurii de certificare în calitate de operator al sistemului de transport, la data de 21.09.2021, a fost reperfectată licența pentru transportul gazelor Seria AC nr. 001561 din 06.01.2015.

La data de 25.08.2021, la Agenția Servicii Publice a fost finalizată procedura de înregistrare a BERD în calitate de Asociat al SRL „Vestmoldtransgaz”, cu o cotă în capitalul social de 25%, fiind înregistrat și noul Statut al companiei, care este în vigoare până în prezent. Modificarea structurii de proprietate nu a avut drept consecință inițierea unei proceduri repetate de certificare a SRL „Vestmoldtransgaz” deoarece aceasta nu a condus la încălcarea condițiilor privind realizarea separării și independenței operatorului sistemului de transport.

De la fondare până în prezent, SRL „Vestmoldtransgaz” își îndeplinește activitatea licențiată în conformitate cu prevederile actelor legislative relevante în domeniu, precum și a documentelor normativ-tehnice care stabilesc norme și reguli de exploatare în siguranță a obiectelor industriale periculoase.

Astfel, în condițiile prevederilor Legii nr. 108/2016 cu modificările și completările operate prin Legea nr. 249 din 29.07.2022, Legea nr. 201 din 20.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea separării și certificării operatorilor sistemului de transport al gazelor naturale) și Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 434 din 07.07.2023, inclusiv prevederile Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale (CSE) nr. 80 din 04.09.2023, SRL „Vestmoldtransgaz” a fost desemnat în calitate de operator al sistemului de transport gaze naturale în Republica Moldova.

Începând cu data de 19.09.2023, SRL „Vestmoldtransgaz” este obligată să efectueze toate acțiunile necesare în vederea exploatării în condiții de siguranță, fiabilitate și eficiență rețeaua de transport al gazelor naturale din proprietate cât și să administreze cu bună diligență rețeaua de transport al gazelor preluată în locațiune (Contractul de locațiune nr.70-SJ/04.09.2023, aprobat de către ANRE prin H CA nr.559 din 12.09.2023), astfel încât să fie asigurată activitatea de transport al gazelor naturale la parametrii de regim solicitați pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

III. ORGANELE DE CONDUCERE, STRUCTURA SOCIETĂȚII

3.1. Organele de conducere ale SRL „Vestmoldtransgaz” și competențele

La data de 25.08.2021, SRL „Vestmoldtransgaz” a înregistrat la Agenția Servicii Publice Statutul întreprinderii în redacție nouă, cu un capital social de 1 576 714 678,6 lei.

La data înregistrării noului Statut, asociații societății se prezintă după cum urmează:

- SRL „Eurotransgaz” cu partea socială de 1 182 536 009, ceea ce constituie 75%. SRL „Eurotransgaz” a fost înregistrată în Registrul de Stat al persoanelor juridice la data de 18.12.2017. Asociatul unic al acesteia este OST „S.N.T.G.N. Transgaz” SA din România;
- Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare cu partea socială de 394 178 669,6 lei, sau 25%.

Conform extrasului din Registrul persoanelor juridice din 21.06.2023 (prezentat de operatorul candidat), capitalul social al companiei a fost micșorat și constituie 1 477 821 617 lei, cotele de participare a asociaților constituind:

- SRL „Eurotransgaz” cu partea socială de 1 017 600 052 071, sau 75%;
- Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare cu partea socială de 369 455 404 lei, sau 25%.⁴

Conform noului Statut intrat în vigoare la 25.08.2021, Societatea are o structură internă ce presupune existența unui organ suprem de deliberare și decizie, a unui organ de supraveghere colegial, a unui organ executiv și a unui organ de control, care se prezintă în felul următor:

- **Adunarea Generală a Asociaților;**

⁴ Decizia privind înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale SRL „Vestmoldtransgaz” din 10.01.2023

- **Consiliul Societății** (organ de supraveghere colegial);
- **Administrator** (organ executiv);
- **Cenzorul sau auditul independent** (organ de control).

3.1.1. Adunarea Generală a Asociațiilor

Adunarea Generală a Asociațiilor este organul suprem de deliberare și decizie în cadrul SRL „Vestmoldtransgaz” care stabilește strategia de dezvoltare și politica economico-financiară a Societății. Adunarea Generală a Asociațiilor se reunește în ședințe ordinare cel puțin odată pe an și în ședințe extraordinare ori de câte ori este necesar, din proprie inițiativă, la convocarea Consiliului Societății sau Administratorului.

Competențele principale ale Adunării Generale a Asociațiilor:

- Modificarea și completarea Statutului, inclusiv adoptarea în redacție nouă;
- Modificarea cuantumului capitalului social;
- Desemnarea și eliberarea înainte de termen a membrilor Consiliului Societății, Administratorului, Cenzorului;
- Urmărirea pe cale judiciară a membrilor Consiliului Societății și a Cenzorului pentru prejudiciile cauzate Societății;
- Aprobarea Rapoartelor Cenzorului;
- Aprobarea mărimii și a modului de achitare a remunerației membrilor Consiliului Societății și a Cenzorului;
- Aprobarea dărilor de seamă, rapoartelor și a planului de afaceri elaborate de Consiliul Societății;
- Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Societății;
- Aprobarea situațiilor financiare a Societății, a politicilor contabile și a sistemului de control financiar;
- Aprobarea programului de activitate și a bugetului de venituri și cheltuieli anuale;
- Adoptarea hotărârii privind repartizarea profitului net;
- Adoptarea hotărârii privind reorganizarea Societății și aprobarea planului de reorganizare;
- Adoptarea hotărârii privind lichidarea Societății, numirea lichidatorului și aprobarea bilanțului de lichidare;
- Aprobarea mărimii și modului de formare a fondurilor Societății;
- Aprobarea prealabilă a încheierii contractelor prin care Societatea transmite proprietatea sau cedează, cu titlu gratuit drepturi unor terți sau asociat;
- Înființarea filialelor și reprezentanțelor Societății;
- Aprobarea fondării altor persoane juridice;
- Aprobarea încheierii oricăror tranzacții de către Societate în afara activității de bază a Societății;
- Aprobarea tranzacțiilor care depășesc cumulativ suma de 5000000 EUR;
- Aprobarea altor hotărâri ce țin de competența Adunării Generale a Asociațiilor, conform legii și a Statutului.

3.1.2. Consiliul Societății

SRL „Vestmoldtransgaz” dispune conform Statutului, de un organ colegial de supraveghere, administrare și decizie – Consiliul Societății. Consiliul Societății reprezintă interesele Adunării Generale a Asociațiilor și exercită, în limitele competențelor sale, administrarea și supravegherea Societății. Consiliul Societății este desemnat de către Adunarea Generală a Asociațiilor și se subordonează acesteia. Membrii Consiliului Societății și Președintele acestuia se desemnează pe un termen de 4 (patru) ani și pot fi eliberați înainte de termen. Consiliul Societății este format din 5 membri care activează în baza prevederilor Statutului Societății și în temeiul Regulamentului Consiliului Societății aprobat de către Adunarea Generală a Asociațiilor.

Consiliul Societății este condus de un Președinte, desemnat de organul suprem de deliberare din rândul membrilor Consiliului. Președintele Consiliului Societății este desemnat pentru un termen care nu poate depăși termenul de desemnare a acestuia în calitate de membru al Consiliului. Lista nominală a Consiliului Societății SRL „Vestmoldtransgaz” la situația solicitării certificării (18.10.2023) se prezintă după cum urmează:

1. președinte – dl. Mihai-Leontin Leahu (SRL „Eurotransgaz”);
2. 4 membri: dl. Marius-Constantin Stoica (SRL „Eurotransgaz”); dna. Cristina-Daniela Iancu (SRL „Eurotransgaz”); dna. Sanda-Pop Gîsca (SRL „Eurotransgaz”); dl. Octavian Costăș (Banca Europeană pentru Reconstrucții și Dezvoltare).

Principalele atribuții ale Consiliului Societății sunt următoarele:

- Elaborarea planurilor de afaceri și transmiterea spre aprobare către Adunarea Generală a Asociațiilor;
- Elaborarea și aprobarea politicilor de dezvoltare ale Societății;
- Aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare, precum și orice alte Regulamente interne ale Societății;
- Numirea și eliberarea înainte de termen a administratorului Societății, cu excepția primului administrator, stabilirea remunerației și a modului de achitare;
- Decide urmărirea pe cale judiciară a administratorului pentru prejudiciile cauzate Societății;
- Numirea și revocarea administratorilor filialelor și reprezentanților Societății și stabilirea remunerației acestora și a modului lor de achitare;
- Aprobarea planului de management pe durata mandatului administratorului Societății și supravegherea activității administratorului Societății;
- Aprobarea raportului anual al administratorului și elaborarea în temeiul acestuia, a raportului anual al Consiliului Societății privind activitatea Societății;
- Organizarea ședințelor ordinare și extraordinare ale Adunarea Generală a Asociațiilor și implementarea hotărârilor acesteia;
- Transmiterea spre aprobare către Adunarea Generală a Asociațiilor, după încheierea exercițiului financiar a Raportului cu privire la activitatea Societății și a bilanțului contabil/situațiilor financiare pe anul precedent;
- Transmiterea spre aprobare către Adunarea Generală a Asociațiilor a programului de activitate și a proiectului de buget de venituri și cheltuieli pentru anul următor, a politicilor contabile și sistemului de control financiar;
- Convocarea ședințelor Adunării Generale a Asociațiilor ori de câte ori este nevoie;
- Aprobarea contractării de credite bancare și împrumuturi, inclusiv a celor externe, aprobarea încheierii a oricăror contracte de finanțare cu orice bănci sau instituții financiare sau oricăror contracte cu consultanți financiare sau orice alte contracte de consultanță a căror valoare depășește 500000 EUR;
- Aprobarea programelor anuale de activitate (producție, cercetare, dezvoltare și investiții);
- Aprobarea politicii pentru protecția mediului înconjurător, securitatea muncii, potrivit reglementărilor legate în vigoare;
- Aprobarea în limita bugetului de venituri și cheltuieli aprobat de Adunarea Generală a Asociațiilor, a modificărilor în structura acestuia, în limita competențelor acordate de Adunarea Generală a Asociațiilor;
- Alte atribuții stabilite în Statut.

3.1.3. Administratorul

Activitatea curentă a Societății este condusă de către un administrator. La momentul depunerii cererii de certificare (18.10.2023), conform actelor prezentate de operatorul candidat, administrator al acestuia este dl Duminica Liviu-Valentin.

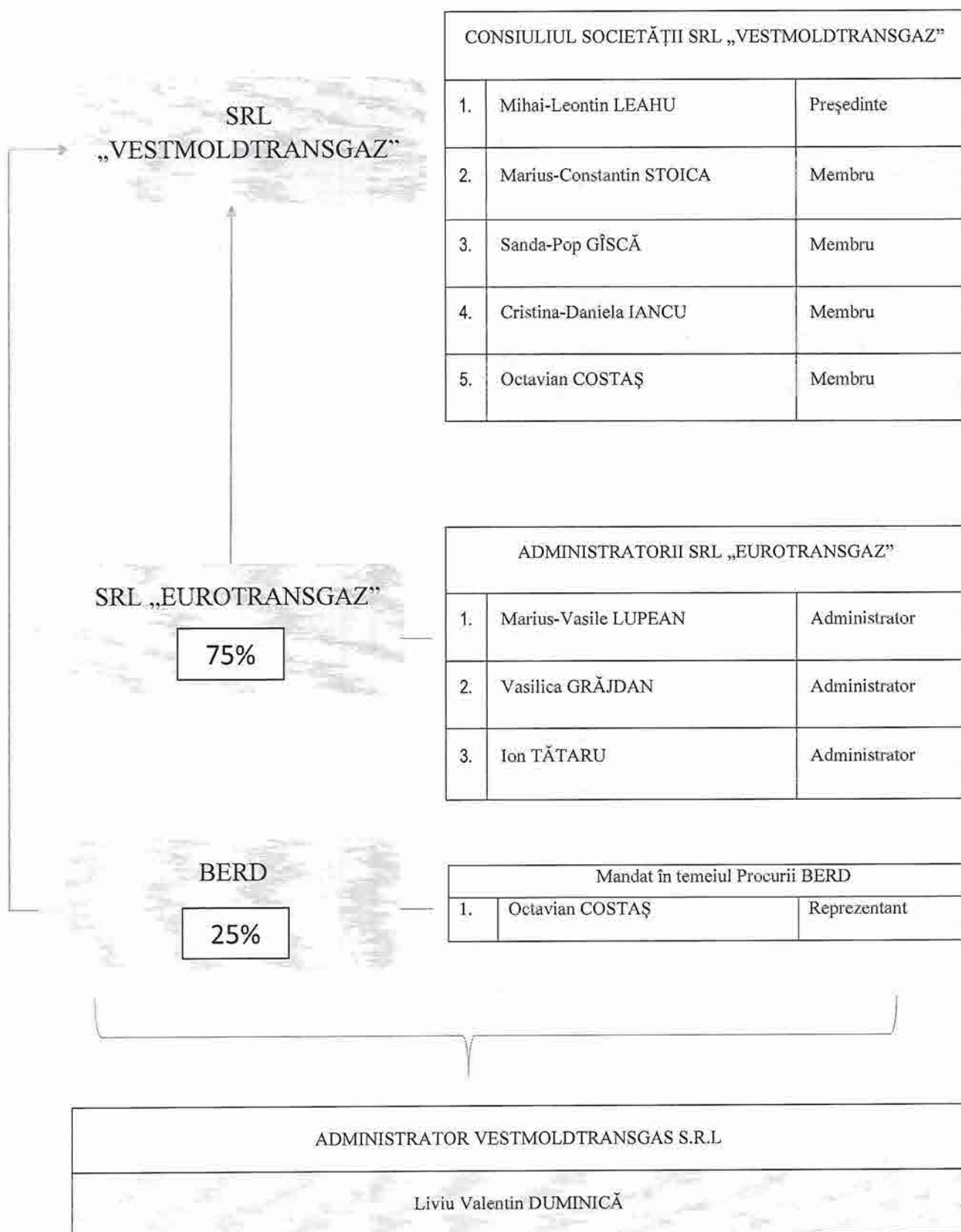
Conform Statutului, administratorul este organul executiv al Societății.

- Atribuțiile principale ale administratorului:
- Implementarea politicilor de dezvoltare a acesteia astfel cum au fost stabilite de Consiliul Societății;
 - Efectuarea actelor de gestiune a Societății necesare atingerii cu maximă eficacitate a scopurilor prevăzute de Statut, în strategia de administrare a societății, în hotărârile Consiliului Societății și în hotărârile Adunării Generale a Asociaților, elaborarea planului de management și transmiterea acestuia spre aprobare Consiliului Societății;
 - Reprezentarea Societății fără procură în raporturile cu autoritățile de stat, cu terții și în instanțele de judecată;
 - Eliberarea de mandate pentru alte persoane în vederea săvârșirii unor anumite acte juridice;
 - Executarea hotărârilor Adunării Generale a Asociaților și Consiliului Societății;
 - Asigurarea ținerii contabilității societății, precum și a registrelor societății și informarea Adunării Generale a Asociaților și a Consiliului Societății cu privire la starea lucrurilor și la gestiunea Societății;
 - În cazul apariției indicilor de insolvabilitate, să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni de la data apariției acestora, cererea introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate;
 - Încheierea în numele și pe seama Societății, fără a fi necesară aprobarea Adunării Generale a Asociaților sau a Consiliului Societății, de acte juridice cu titlu oneros prin care să dobândească sau să înstrăineze, să schimbe sau să constituie în garanție bunuri aflate în patrimoniul societății a căror valoare nu depășește sau este egală cu 600 000 MDL;
 - Să respecte limitele împuternicirilor stabilite prin hotărârile Adunării Generale a Asociaților sau hotărârile Consiliului societății, precum și regulamentele interne ale Societății;
 - Angajarea, promovarea și concedierea personalului salariat al Societății, în condițiile legii;
 - Participarea în cadrul negocierilor colective în modul stabilit de Consiliul Societății;
 - Să negocieze în condițiile legii, contractele individuale de muncă;
 - Aprobarea structurii organizatorice a statelor de personal ale Societății și stabilirea drepturilor, obligațiilor și responsabilităților personalului societății conform structurii organizatorice;
 - Încheierea oricăror acte juridice afară de cele prevăzute de Statut de competența Consiliului Societății;
 - Executarea oricărei alte acțiuni cu privire la activitatea Societății în temeiul Statutului, regulamentelor interne ale Societății, Hotărârilor Adunării Generale a Asociaților, hotărârilor Consiliului Societății, cu excepția celor care sunt de competența Asociațului unic, Consiliului Societății, altor organe de conducere.

3.1.4. Organ de control (Cenzor sau Auditor independent)

Conform Statutului operatorului candidat, pentru exercitarea controlului asupra gestiunii societății și asupra acțiunilor administratorului, Adunarea generală a Asociaților poate să desemneze un cenzor sau auditor independent pentru o perioadă de 3 ani. La cererea de certificare nu au fost prezentate careva acte sau informații despre dispunerea la momentul actual de organul de control respectiv.

3.2. Structura managementului SRL „Vestmoldtransgaz”

IV. PROCESUL DE CERTIFICARE. RESPECTAREA CONDIȚIILOR DE SEPARARE ȘI INDEPENDENȚĂ CONFORM MODELULUI OPERATORULUI SISTEMULUI INDEPENDENT DE CĂTRE OPERATORUL SISTEMULUI DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE SRL „VESTMOLDTRANSGAZ”

4.1. Proprietatea și utilizarea activelor aferente activității de transport a gazelor naturale

Prin derogare de la art. 25 din Legea nr. 108/2016, la solicitarea proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sau, în condițiile prevăzute la art.36 alin.(2¹), din oficiu sau la cererea Secretariatului Comunității Energetice, Agenția desemnează un operator de sistem independent dacă rețelele de transport al gazelor naturale au aparținut unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală⁵.

Prin Hotărârea nr. 434 din 07.07.2023, ANRE a desemnat provizoriu SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de OST al gazelor naturale în Republica Moldova în conformitate cu art. 36 din Legea nr. 108/2016. Pentru a fi desemnat în calitate de operator de sistem independent, potrivit art. 26 alin. (2) din Legea 108/2016, operatorul candidat trebuie să întrunească cumulativ condițiile prevăzute expres de acesta.

Începând cu data de 19 septembrie 2023, licența operatorului sistemului de transport SRL „Moldovatransgaz” a fost retrasă prin Hotărârea ANRE nr. 572 din 18.09.2023, urmare a încălcării de către acesta a art. 36 alin. (2¹) al Legii nr. 108/2016, prin nesolicitarea certificării sale în termenul legal prevăzut (12 luni din data intrării în vigoare a Legii nr. 249/2022), care a expirat la data de 18.09.2023 (data expirării recalculată în conformitate cu art.389 din Codul civil). Concomitent, toată infrastructura gestionată până la data de 18.09.2023 de către OST SRL „Moldovatransgaz”, a fost transmisă în gestiunea noului OST desemnat SRL „Vestmoldtransgaz”⁶.

Având în vedere caracterul imperativ al obligației de certificare a operatorului sistemului de transport al gazelor naturale, precum și realitatea specifică a sectorului gazelor naturale din Republica Moldova, ținând cont de regimul juridic de proprietate aplicabil bunurilor ce formează rețeaua de transport al gazelor naturale gestionată de SRL „Moldovatransgaz”, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova⁷, prin Dispoziția nr. 80 din 04.09.2023, a obligat SRL „Moldovatransgaz” să încheie cu SRL „Vestmoldtransgaz” un singur contract de locațiune în privința rețelelor de transport al gazelor naturale, al cărui obiect urma să cuprindă atât bunurile care sunt proprietatea SRL „Moldovatransgaz” cât și cele aflate în gestiunea economică a acestuia și care aparțin cu drept de proprietate SA „Moldovagaz”, sau oricăror altor entități care sunt proprietari ai rețelelor respective, indiferent dacă acestea au avut încheiate contracte cu SRL „Moldovatransgaz” în baza cărora transmit acesteia dreptul de posesii și/sau folosință asupra rețelelor respective, cu excepția celor transmise la deservire tehnică.

Astfel, conform pct. 2.2. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, nr. 80 din 04.09.2023, în interpretarea și executarea prevederilor contractului de locațiune, la semnarea acestuia SRL „Moldovatransgaz” a acționat în calitate de unic proprietar al întregii rețele de transport al gazelor naturale transmise în locațiune SRL „Vestmoldtransgaz”.

În acest context, SRL „Moldovatransgaz” în calitate de locatar și proprietar unic al întregii rețele de transport al gazelor naturale aflate în gestiunea sa și SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de locatar, având ca bază prevederile art.VI alin. (3¹) din Legea nr. 249/2022, care stabilesc că, „în cazul în care, cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului de certificare prevăzut la art.36 alin.(2¹) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale, părțile nu vor semna contractele de locațiune prevăzute de prezentul articol ori acestea nu sunt aprobate de către ANRE, noul titular

⁵ Art. 26 alin. (1) din Legea nr. 108/2016.

⁶ Temei: Hotărârea ANRE nr. 572 din 18.09.2023, Hotărârea ANRE nr. 434 din 07.07.2023, Contractul de locațiune a rețelelor de transport al gazelor naturale nr. 70-SJ din 04.09.2023

⁷ Comisie instituită în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război

de licență va gestiona de drept întregul sistem de transport de gaze naturale aflat în proprietatea și/sau în gestiunea titularului de licență precedent. În acest sens, ANRE emite o hotărâre prin care stabilește drepturile și obligațiile noului titular de licență și ale proprietarilor de rețele de transport”, precum și prevederile pct. 2 al Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 80 din 04.09.2023, la data 04.09.2023, au semnat Contractul de locațiune nr. 70-SJ a rețelei de transport al gazelor naturale, pentru o perioadă de 5 ani, cu intrare în vigoare din 19.09.2023.

Contractul respectiv, a fost întocmit ținând cont de prevederile art. 26 alin. (3) din Legea nr. 108/2016, art. VI alin. (3) din Legea nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, prevederile art. III al Legii nr. 201/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea separării și certificării operatorilor sistemului de transport al gazelor naturale) și Hotărârii ANRE nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate OST al gazelor naturale în Republica Moldova.

Totodată, la data de 04.09.2023, Adunarea Generală a Asociațiilor SRL „Moldovatransgaz” în persoana asociatului unic SA „Moldovagaz” a aprobat Hotărârea nr. 16/13 „Cu privire la încheierea Contractului de locațiune dintre SRL „Moldovatransgaz” și SRL „Vestmoldtransgaz” inclusiv în partea ce ține de bunurile care aparțin cu drept de proprietate SA „Moldovagaz” și transmise în folosință SRL „Moldovatransgaz” prin Acordul din 30.09.1999”. De asemenea, au fost operate și modificările respective la Acordul de transmitere în folosință a bunurilor din 30.09.1999, semnat de SA „Moldovagaz” și subsidiara SRL „Moldovatransgaz”, astfel încât ultima să poată avea dreptul transmiterii în locațiune a rețelei de transport gaze naturale care aparține SA „Moldovagaz”.

La momentul preluării gestionării sistemului de transport al gazelor naturale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, proprietatea rețelelor de transport al gazelor naturale, se prezintă conform tabelului de mai jos.

4.1.2. Proprietatea rețelelor de transport al gazelor naturale

Tabelul nr. 1

Nr.	Denumirea proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale	Lungimea totală, (km)	%	din care	
				magistrale (km)	bransamente (km)
Total, din care:		1 682, 521	100	776, 315	906, 206
1	SRL „Vestmoldtransgaz”	122, 736	7,29	120, 008	2, 728
2	Autoritățile administrației publice centrale și locale, total, din care:	224, 23	13,33	46,28	177, 950
	Autoritățile administrației publice centrale	46, 58	2,77	46,28	0,3
	Autoritățile administrației publice locale	177, 65	10,56		177, 65
3	Agenți economici, din care:	1 335, 555	79,38	610,027	725,528
	SA „Moldovagaz”	1011, 271	60,11	593,567	417,704
	SRL „Moldovatransgaz”	288, 099	17,12	16,46	271,639
	Î.M. „Rotalin Gaz Trading” SRL	25, 57	1,52	0	25, 57
	SRL „Garma-Grup”	0, 055	0,003	0	0,055
	UMG «Pricarpattransgaz» (Од. ПИП МГ) (Ucraina)	10, 56	0,627	0	10,56

În același context, în baza Deciziei CSE nr. 80 din 04.09.2023, de către SRL „Vesmoltransgaz” și SRL „Moldovatransgaz” a fost semnat Contractul de operare tehnică nr. 26/23 din 18.09.2023 în sensul asigurării interconectării și interoperabilității rețelei de transport al gazelor naturale gestionate în continuare de către SRL „Vesmoltransgaz” și a rețelei de transport gestionată anterior de către SRL „Moldovatransgaz” în baza Contractului nr. 10-SJ din 06.04.2022 de transfer a dreptului de utilizare a proprietății, semnat între SRL „Tiraspoltransgaz” (agent economic din stânga Nistrului care nu are relații cu bugetul public național) și SRL „Moldovatransgaz” în cadrul utilizării rețelei de transport dintre punctele de interconectare „Ananiev”, „Grebeniki”, „Limanskoe” și punctele de delimitare ale rețelelor gestionate de către întreprinderea SRL „Tiraspoltransgaz” și SRL „Moldovatransgaz”, prevăzute de Hotărârea ANRE 262 /2020.

Astfel, SRL „Vesmoltransgaz” gestionează întreg sistemul de transport al gazelor naturale din Republica Moldova în baza următoarelor contracte:

- Contractul de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023;
- Contractul de operare tehnică nr. 26/23 din 18.09.2023
- Contracte de predare-primire la deservire tehnică a rețelelor de gaze naturale, preluate de drept în baza art. 26 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 108/2016 și pct.4 din Hotărârea ANRE nr. 434 din 07.07.2023 încheiate între SRL „Moldovatransgaz” cu următorii proprietari:
 - 1) Consiliul raional Cahul, s. Gavanoasa – pentru rețea cu lungimea de 0,750 km;
 - 2) Consiliul raional Leova – 42,07 km;
 - 3) Consiliul raional Soroca -35,5 km;
 - 4) Primăria com. Alexăndreni -1,210 km;
 - 5) Consiliul raional Hâncești – 19,2 km;
 - 6) Consiliul raional Ungheni – 47,88 km;
 - 7) Consiliul raional Ștefan Vodă –21,779 km;
 - 8) Primăria sat. Dezghinja – 0,300 km;
 - 9) SRL „Rotalin Gaz Trading” - 25,57 km;
 - 10) Guvernul reprezentat prin Ministerul Economiei- 46,58 km;
 - 11) Consiliul raional Cantemir- 8,841 km;
 - 12) SRL „Garma -Grup”-0,055 km;
 - 13) Primăria Ferapontievca- 0,19 km.

4.2. Corespunderea operatorului candidat cerințelor prevăzute de art. 26 alin. (2) lit. (a) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) din Legea cu privire la gazele naturale, operatorul candidat urmează să demonstreze că îndeplinește cerințele prevăzute la art. 25 alin. (2) din aceeași Lege, care prevăd că pentru a asigura independența operatorului sistemului de transport, aceeași persoană sau aceleași persoane nu sunt în drept:

- a) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport;
- b) să exercite, direct sau indirect, controlul asupra operatorului sistemului de transport sau în legătură cu o rețea de transport și să exercite, direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- c) să numească membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, în cazul operatorului sistemului de transport sau în cazul rețelei de transport, și să exercite,

- direct sau indirect, controlul sau să exercite vreun drept asupra unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- d) să fie membru/membri în consiliul de supraveghere, în consiliul de administrație sau în alte organe care reprezintă întreprinderea din punct de vedere juridic, atât în cazul unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare, cât și în cazul operatorului sistemului de transport sau al unei rețele de transport.

Pentru a identifica posibila exercitare directă ori indirectă a controlului din partea managementului operatorului candidat și a persoanelor care controlează direct sau indirect operatorul asupra vreo unei întreprinderi care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare, a fost supusă analizei întreaga structură organizatorică a SRL „Vestmoldtrasngaz”.

Activitatea SRL „Vestmoldtrasngaz” este condusă de un administrator care este numit de Consiliul Societății. Membrii Consiliului sunt desemnați de Adunarea generală a asociaților, respectiv SRL „Eurotransgaz”. Administratorii de la SRL „Eurotransgaz” sunt numiți de către Consiliul de Administrație al OST „S.N.T.G.N. TRANSGAZ” SA (România).

Este de menționat că OST „S.N.T.G.N. TRANSGAZ” SA a fost certificat ca „operator de sistem independent” prin Ordinul ANRE nr. 3 din 22.01.2014 și Ordinul ANRE nr. 72 din 06.08.2014, publicate în Monitorul Oficial al României nr. 60/23.01.2014 și respectiv nr. 613/19.08.2014, fapt ce confirmă respectarea tuturor condițiilor de separare și independență a acestuia.

Totodată, în scopul confirmării respectării de către persoanele care controlează direct sau indirect operatorul candidat, au fost depuse Declarații pe proprie răspundere referitor la respectarea interdicțiilor prevăzute de art. 25 alin. (2) și respectiv art. 26 alin. (2) lit. a) a Legii nr. 108/2016. În acest sens, Agenția a recepționat Declarații semnate pe proprie răspundere semnate de următoarele persoane:

1. Iancu Cristina -Daniela, membru al Consiliului Societății SRL „Vestmoldtrasngaz”;
2. Tătaru Ion, administrator al SRL „Eurotransgaz”;
3. Duminica Liviu-Valentin, administrator al SRL „Vestmoldtrasngaz”;
4. Lupean Marius-Vasile, administrator al SRL „Eurotransgaz”;
5. Leahu Mihai-Leontin, Președinte al Consiliului SRL „Vestmoldtrasngaz”;
6. Stoica Constantin – Marius, membru al Consiliului Societății SRL „Vestmoldtrasngaz”;
7. Costaș Octavian, membru al Consiliului Societății SRL „Vestmoldtrasngaz”;
8. Pop-Gîscă Sanda, membru al Consiliului Societății SRL „Vestmoldtrasngaz”;
9. Grăjdan Vasilica, administrator al SRL „Eurotransgaz”.

4.3. Corespunderea operatorului candidat cerințelor prevăzute la art.26 alin .(2) lit. b) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, privind dispunerea de resursele financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor OST

4.3.1. Dispunerea de resurse financiare necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor OST

În scopul confirmării respectării condițiilor de certificare privind dispunerea de surse financiare conform modelului Operatorului de Sistem Independent, solicitantul a prezentat Raportul auditorului independent către Asociații SRL „Vestmoldtrasngaz” întocmit de compania „BDO Audit & Consulting” SRL, și Situațiile financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2022.

Potrivit Raportului auditorului, în opinia acestuia, situațiile financiare prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Societății la data de 31.12.2022, performanța sa

financiară și fluxurile sale de trezorerie aferente exercițiului încheiat, în conformitate cu Standardele Naționale de Contabilitate.

La situația din 31.12.2022, capitalul social al SRL „Vestmoldtransgaz” a constituit potrivit situațiilor financiare 1 546 414 679 lei, capitalul propriu constituind la aceeași dată 1 427 726 612 lei. Acest fapt se explică prin pierderea neacoperită în anii precedenți și pierderea netă în perioada de gestiune în mărime de 186 798 383 lei.

Costul de intrare a imobilizărilor corporale a constituit 1 710 845 822 lei, dintre care 448 485 564 lei imobilizări corporale în curs de execuție și 1 262 360 258 lei mijloace fixe. Imobilizările corporale în curs de execuție la data de 01.01.2022 au fost constituite de valoarea lucrărilor parțiale efectuate pe parcursul anilor 2020-2021 privind construcția Conductei de interconectare a sistemului de transport gaze din România cu sistemul de gaze din Republica Moldova, Faza II pe direcția Iași-Ungheni-Chișinău.

Pe parcursul anului 2022, valoarea imobilizărilor în curs de execuție s-a majorat cu 6 487 020 lei. Totodată, pe parcursul anului 2022 au fost puse în funcțiune mijloace fixe, astfel încât valoarea imobilizărilor corporale la situația din 31.12.2022 a fost nulă.

Valoarea activelor gestionate de companie la situația din 31.12.2022 s-a diminuat în raport cu 31.12.2021 cu 299 991 210 lei și a constituit 1 737 814 028 lei. Valoarea amortizării acumulate a mijloacelor fixe la 31.12.2021 este de 130 976 542 lei. Valoarea imobilizărilor corporale a fost înregistrată în valoare de 1 586 944 354 lei, diminuându-se în raport cu perioada precedentă de gestiune cu 40 318 411 lei.

Datoriile pe termen lung la sfârșitul anului 2022 au înregistrat o diminuare cu 193,8 mln lei în raport cu anul 2022. Acest fapt se explică prin rambursarea unei tranșe de împrumut de la asociatul SRL „Eurotransgaz”.

Cheltuielile înregistrate pe parcursul anului 2022 au constituit 64 385 466 lei, ponderea cea mai mare fiind cheltuielile pentru amortizare (74%), acestea fiind urmate de cheltuieli cu personalul pentru retribuirea muncii (15%).

Suma veniturilor din vânzări în perioada analizată a constituit 16 588 399 lei.

Având în vedere faptul preluării activității de transport a gazelor naturale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, există certitudinea obținerii unor venituri reglementate majorate în raport cu anii precedenți, ceea ce în consecință va mări valoarea lichidităților disponibile, necesare onorării obligațiilor scadente și efectuarea investițiilor necesare pentru dezvoltarea proiectelor în gestiune.

Modalitatea de repartizare a profitului net

1. Conform Statutului SRL „Vestmoldtransgaz” va distribui anual profitul net înregistrat după achitarea impozitelor și altor plăți obligatorii. Hotărârea privind determinarea părții profitului net care urmează a fi distribuită se adoptă de către Adunarea Generală a Asociaților.
2. Profitul net se distribuie asociaților, proporțional cu cota de părți sociale deținută, în formă bănească, în decurs de 30 (treizeci) de zile de la data adoptării Hotărârii privind distribuirea profitului, dacă Adunarea Generală a Asociaților nu a stabilit un alt termen.
3. Societatea nu este în drept să adopte o decizie privind distribuirea profitului net, dacă în urma distribuirii lui, valoarea activelor nete ale Societății va deveni mai mică decât valoarea capitalului social și a capitalului de rezervă.
4. Societatea este obligată să creeze un capital de rezervă de cel puțin 10% din cuantumul capitalului social. Capitalul de rezervă al Societății se formează prin vărsăminte anuale din profitul ei net, în proporție de cel puțin 5%, pînă la atingerea mărimii stabilite în Statut. Dacă valoarea activelor nete ale Societății se reduce sub nivelul capitalului social și al capitalului de rezervă, vărsămintele în capitalul de rezervă reîncep.

5. Societatea nu este în drept să achite asociatului profitul net a cărui distribuire s-a hotărât dacă, la momentul achitării, Societatea este în stare de insolabilitate sau poate ajunge în această stare în urma distribuirii profitului net.
6. În cazul încetării circumstanțelor menționate în pct. 3 și 5, Societatea este obligată să plătească asociatului profitul net a cărui distribuire s-a hotărât prin decizia Adunării Generale a Asociaților.
7. Profitul net achitat contrar reglementărilor stabilite se restituie Societății.

4.3.2. Disponerea de resurse tehnice și fizice necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor OST. Descrierea dotării tehnice privind desfășurarea activității de transport al energiei electrice și a conducerii centralizate a sistemului electroenergetic

1) Infrastructura din proprietatea SRL „Vestmoldtransgaz”

Infrastructura de transport al gazelor naturale din proprietatea SRL „Vestmoldtransgaz” cuprinde ansamblul de conducte magistrale, precum și instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora, utilizate la presiunea de 55 bar, prin care se asigură preluarea gazelor naturale importate din România și/sau transportul acestora către România, prin interconexiunea existentă în vederea livrării către participanții de pe piața internă de gaze naturale.

Infrastructura existentă de transport gaze naturale deținută în proprietatea Societății și operată de către aceasta, se prezintă după cum urmează:

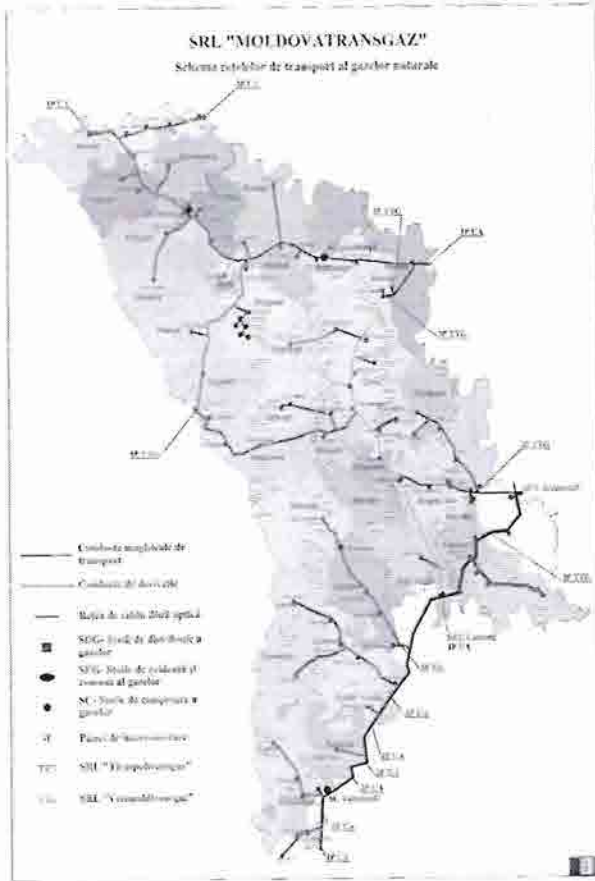
- Total rețele de transport: 122,736 km, din care:
- Magistrale: 120,008 km și bransamente (de derivație), 2,728 km;
- Fibră optică senzitivă pentru transmitere date 122,736 km;
- Stația de Măsurare a Gazelor (SMG) Ungheni;
- Centrul de Automatizare și Dirijare al sistemului de transport gaze cu achiziție de date, video, incendiu, supraveghere antiefracție Ungheni;
- Punct de Măsurare Gaze (PMG) Todirești;
- Sisteme de protecție contra coroziunii (5 Stații de protecție catodică);
- Instalații de curățire și inspecție a conductelor (gări pentru lansarea și primirea dispozitivelor de tip PIG);
- Stația de predare a gazelor (SP) Semeni;
- Stația de predare a gazelor (SP) Ghidighici;
- Stația de predare a gazelor (SP) Tohatin;
- Punct de măsurare gaze (PMG) Tohatin;
- Alte instalații aferente.

Încadrarea geografică a infrastructurii de transport gaze, proprietate a SRL „Vestmoldtransgaz”

2) Infrastructura preluată în locațiune

Infrastructura preluată în locațiune de la SRL „Moldovatrangaz” se prezintă, la general, în felul următor:

Total rețele de transport: 1559,785 km, din care:
 magistrale: 656,307 km și branșamente (de derivație),
 903,478 km, cu următoarele capacități tehnice:
 *ACB: 9,1 miliarde m³/an
 *ATI: 20 miliarde m³/an
 *RI și ȘDKRI: 14,6 miliarde m³/an
 Stații de compresie a gazelor:
 *SCG - Drochia cu o capacitate totală de 31,5 MW;
 *SCG - Șoldănești cu o capacitate totală de 24 MW;
 *SCG - Vulcănești cu o capacitate totală de 20 MW.

Componentele rețelelor de transport:

Stație de măsurare a gazelor – SMG Căușeni cu o capacitate de producție de 90,0 milioane m³/zi.
 Stații de predare a gazelor (SP) – 81 unit.
 Sisteme de protecție contra coroziunii – 221 unit.
 Linii de telecomunicații prin cablu cu o lungime totală de 2085,36 km, din care 391,62 km fiind fibră optică.
 Instalații de curățire și inspecție a conductelor (gări pentru lansarea și primirea dispozitivelor de tip PIG).
 Alte sisteme aferente rețelelor de transport al gazelor naturale. Starea tehnică a sistemului de transport gaze naturale se menține la nivel corespunzător ca urmare a faptului că exploatarea se desfășoară la timp în contextul unui sistem de mentenanță preventivă, planificată și corectivă, fiind susținut de programele investiționale de dezvoltare și modernizare.

3) Interconexiuni

Situația punctelor de interconectare externe și interne se prezintă după cum urmează:

Tabelul nr. 2

Lista punctelor de intrare/ieșire în/din rețeaua de transport al gazelor naturale din Republica Moldova					
Nr.	Denumirea punctelor	Rețelele de transport	Destinația	Capacitatea tehnică, m ³ /zi (20°C)	Capacitatea tehnică, MWh/zi
Puncte de intrare/ieșire în/din rețelele adiacente de transport al gazelor naturale din țările vecine					
1	PI Grebeniki ¹⁾	Rețeaua de transport ATI, RI, ȘDKRI	intrare	36.000.000	381.600
1.1	PI Grebeniki ¹⁾	Rețeaua de transport ATI	intrare	30.000.000	318.000
1.2	PI Grebeniki ¹⁾	Rețeaua de transport RI, ȘDKRI	intrare	6.000.000	63.600

2	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport ATI, RI, ȘDKRI	ieșire	36.000.000	381.600
2.1	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport ATI	ieșire	30.000.000	318.000
2.2	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport RI, ȘDKRI	ieșire	6.000.000	63.600
3	PI Limanskoe ¹⁾	Rețeaua de transport Tiraspol - Odessa - 3	ieșire	0	0
4	PI Limanskoe ¹⁾	Rețeaua de transport Tiraspol -Odessa-3	intrare	0	0
5	PI Ananiev ¹⁾	Rețeaua de transport ACB	intrare	7.900.000	83.740
6	PI Alexeevka ¹⁾	Rețeaua de transport ACB	ieșire	12.000.000	127.200
7	PI Alexeevka ¹⁾	Rețeaua de transport ACB	intrare	7.900.000	83.740
8	PI Ananiev ¹⁾	Rețeaua de transport ACB	ieșire	14.000	148
9	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport ATI, RI, ȘDKRI	intrare	12.000.000	127.200
9.1	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport ATI	intrare	0	0
9.2	PI Caușeni ¹⁾	Rețeaua de transport RI, ȘDKRI	intrare	12.000.000	127.200
10	PI Grebeniki ¹⁾	Rețelele de transport ATI, RI ȘDKRI	ieșire	3.960.000	41.976
10.1	PI Grebeniki ¹⁾	Rețelele de transport RI ȘDKRI	ieșire	3.960.000	41.976
10.2	PI Grebeniki ¹⁾	Rețeaua de transport ATI	ieșire	0	0
11	PI Ungheni	Rețeaua de transport Iași-Ungheni-Chișinău	intrare	5.250.725	55.658
12	PI Ungheni	Rețeaua de transport Iași-Ungheni-Chișinău	ieșire	2.040.159	21.626
Puncte de intrare/ieșire în/din alte rețele de transport al gazelor naturale					
13	Punct de delimitare Șoldănești	Rețeaua de transport ACB	intrare	7.050.000	74.730
14	Punct de delimitare Șoldănești	Rețeaua de transport ACB	ieșire	864.000	9.158
15	Punct de delimitare Rezina	Rețeaua de transport CR	intrare	7.050.000	74.730
16	Punct de delimitare Rezina	Rețeaua de transport CR	ieșire	864.000	9.158
17	Punct de delimitare Gura Bâcului	Rețeaua de transport OC	intrare	4.000.000	42.400
18	Punct de delimitare Gura Bâcului	Rețeaua de transport OC	ieșire	3.960.000	41.976
19	Punct de delimitare Copanca 1	Rețeaua de transport ATI	intrare	30.000.000	318.000
20	Punct de delimitare Copanca 1	Rețeaua de transport ATI	ieșire	0	0

21	Punct de delimitare Copanca 2	Rețeaua de transport RI, SDKRI	intrare	6.000.000	63.600
22	Punct de delimitare Copanca 2	Rețeaua de transport RI, SDKRI	ieșire	3.960.000	41.976
23	Punctul virtual UA, spre :		ieșire	2.559.270	27.128
23.1	KS Tarutyno*		ieșire	240.000	2.544
23.2	AGZP KS Tarutyno*			30	0
23.3	SP Ohorodnoe*			61.416	651
23.4	SK- 2 Orlovka*			0	0
23.5	SP Novoselskoe*			92.592	981
23.6	SP Voznesenka Druha*			34.344	364
23.7	SP Tarutyno*			79.248	840
23.8	SP Chervonoarmeiskoe*			72.000	763
23.9	SP Bolgrad*			184.272	1.953
23.10	SP Zhovtnevoe*			47.544	504
23.11	SP Kalanchak*			120.816	1.281
23.12	SP Yzmayl*			679.392	7.202
23.13	SP Yzmaylskyi TsKK*			90.480	959
23.14	SP Vynohradovka*			45.264	480
23.15	SP Vladycheny*			42.936	455
23.16	SP Reny*			256.056	2.714
23.17	SP Moghilev-Podoliskii*			512.880	5.437

Abrevieri:

1. ACB - Ananiev-Cernauți-Bogorodceni; 2. ATI - Ananiev-Tiraspol-Ismail; 3. Bălți - Ungheni; 4. CR - Chișinău- Rîbnița; 5. OC - Odesa-Chișinău; 6. RI - Razdelinaia-Ismail; 7. SDKRI - Șebelinka-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog-Ismail.

1) Notă: Punctele fizice și capacitățile tehnice utilizate la formarea punctelor de intrare/ieșire au fost determinate conform Acordului adițional nr.2 din 15.09.2023 la Acordului de interconectare cu OST de gaze naturale al Ucrainei, din 30.12.2019.

2) Notă: Punctele fizice și capacitățile tehnice utilizate la formarea punctelor de intrare/ieșire au fost determinate conform Acordului de interconectare între S.A. S.N.T.G.N „Transgaz” și SRL „Vestmoldtransgaz” pentru PI Ungheni nr. 12/2020 din 13.07.2020.

3) Notă: Transferarea volumelor de gaze naturale (20C) în unități energetice au fost efectuată utilizând indicele puterii calorifice superioare (10,6kWh/m³).

Tabelul nr. 3

Lista punctelor de ieșire în rețelele de distribuție a gazelor naturale

Nr d/o	Denumirea punctelor	Destinația	Capacitatea tehnică, m ³ /zi (20°C)	Capacitatea tehnică, MWh/zi
1.	SP Căinari	Iesire	52 000	551
2.	SP Anenii Noi	Iesire	491 000	5 205
3.	SP Primăvara	Iesire	0	0
4.	SP Maia	Iesire	211 000	2 237
5.	SP Săiți	Iesire	52 000	551
6.	SP Ermoclia	Iesire	211 000	2 237
7.	SP Căușeni	Iesire	211 000	2 237
8.	SP Ștefan Vodă	Iesire	491 000	5 205
9.	SP Răscăieții Noi	Iesire	52 000	551
10.	SP Olănești	Iesire	52 000	551
11.	SP Nistru	Iesire	52 000	551
12.	SP Coșnița	iesire	211 000	2 237
13.	SP Briceni	Iesire	211 000	2 237

14.	SP Hădărăuți	Iesire	19 000	201
15.	SP Ocnîța	Iesire	216 000	2 290
16.	SP Frunză	Iesire	56 000	594
17.	SP Otaci	Iesire	216 000	2 290
18.	SP Bîrlădeni	Iesire	56 000	594
19.	SP Edineț	Iesire	216 000	2 290
20.	SP Dondușeni	Iesire	147 000	1 558
21.	SP Cupcini	Iesire	2 012 000	21 338
22.	SP Pervomaisc	Iesire	56 000	594
23.	SP Șuri	Iesire	38 000	403
24.	SP Drochia	Iesire	221 000	2 343
25.	SP Rîșcani	Iesire	147 000	1 558
26.	SP Glodeni	Iesire	646 000	6 848
27.	SP Sofia	Iesire	56 000	594
28.	SP Bălți (linia oraș)	Iesire	600 000	6360
29.	SP Iliciovca	Iesire	56 000	594
30.	SP Florești	Iesire	1 025 000	10 865
31.	SP Parcani	iesire	37 000	392
32.	SP Soroca	Iesire	205 000	2173
33.	SP Ghindești	Iesire	56 000	594
34.	SP Cotuijeni	Iesire	147 000	594
35.	SP Șoldănești	Iesire	2 405 000	1 558
36.	SP Rezina	Iesire	52 000	25 493
37.	SP Chiperceni	Iesire	52 000	551
38.	SP Chiștelnița	Iesire	52 000	551
39.	SP Telenești	Iesire	52 000	551
40.	SP Berezlogi	Iesire	211 000	2 237
41.	SP Orhei	Iesire	1 213 000	12 858
42.	SP Seliște	Iesire	211 000	2 237
43.	SP Peresecina	Iesire	211 000	2 237
44.	SP Greblești	Iesire	52 000	551
45.	SP Răciula	Iesire	52 000	551
46.	SP Călărași	Iesire	21000	2 237
47.	SP Strășeni	Iesire	211 000	2 237
48.	SP Nisporeni	Iesire	45 000	477
49.	SP Morenii Noi	Iesire	52 000	551
50.	SP Ungheni	Iesire	669 000	7 091
51.	SP Todirești	Iesire	52 000	551
52.	SP Fălești	Iesire	491 000	5 205
53.	SP Sîngerei	Iesire	58 000	615
54.	SP Alexăndreni	iesire	144 000	1 526
55.	SP Zăicani	Iesire	52 000	551
56.	SP Criuleni	Iesire	491 000	5205
57.	SP Chișinău 1 (linia oraș)	Iesire	4 800 000	50 880
58.	SP Chișinău 1 (linia CET)	Iesire	4 800 000	50 880
59.	SP Chișinău 2 (Floreni BK II 160)	Iesire	2 400 000	25 440
60.	SP Chișinău 2 (Mereni BK I 80)	Iesire	2 400 000	25 440
61.	SP Basarabeasca	Iesire	230 000	2 438
62.	SP Sadaclia	Iesire	53 000	562
63.	SP Cimișlia	Iesire	712 000	7 547
64.	SP Gura Galbenei	Iesire	52 000	551
65.	SP Hîncești	Iesire	211 000	2 237
66.	SP Cărpineni	Iesire	52 000	551
67.	SP Tvardița	Iesire	199 000	2 109
68.	SP Ferapontievca	Iesire	55 000	583
69.	SP Comrat	Iesire	1 137 000	12 052
70.	SP Dezghingea	Iesire	59 000	625
71.	SP Leova	Iesire	231 000	2 449
72.	SP Ceadr-Lunga	Iesire	435 000	4 611
73.	SP Taraclia	Iesire	223 000	2 364

74.	SP Burlăceni (linia Burlăceni)	Iesire	52 000	551
75.	SP Burlăceni (linia Ciurmai)	Iesire	52 000	551
76.	SP Vulcănești	Iesire	234 000	2 480
77.	SP Găvănoasa	Iesire	54 000	572
78.	SP Cahul	Iesire	1 000 000	10 600
79.	SP Etulia	Iesire	52 000	551
80.	SP Cișmichioi	Iesire	166 000	1 760
81.	SP Cantemir	iesire	52 000	551
82.	SP Tocuz	Iesire	52 000	551
83.	PMG Cairaclia	Iesire	203 000	2 152
84.	SRM Copanca	Iesire	24 000	254
85.	SRM Hagimus	Iesire	9 600	102
86.	SRM Hârbovăț	Iesire	9 600	102
87.	SRM Fărlădeni	Iesire	15 360	163
88.	SP Tohatin (linia oraș)	Iesire	1 803 930	19 122
89.	SP Tohatin (linia CET)	Iesire	2 577 043	27 317
90.	SP Ghidighici	Iesire	1 803 930	19 122
91.	SP Semeni	Iesire	257 704	2 732

Punctele de interconectare: PI Grebeniki, PI Alekseevca, PI Căușeni, PI Ananiev, PI Limanskoe și Punctul de Intrare Tohatin au fost agreate de către SRL „Vestmoldtransgaz” în baza Acordurilor de interconectare cu operatorii adiacenți, încheiate între SRL „Moldovatransgaz” și TSO of Ukraine (Acord de Interconectare din 30.12.2019), având la bază nemijlocit prevederile art. VI al Legii nr. 249/2022 cu privire la modificarea unor acte normative, prevederile art. III al Legii nr. 201/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea separării și certificării operatorilor sistemului de transport al gazelor naturale) și pct. 5 din Hotărîrea ANRE nr. 434 din 07.07.2023.

4) Competențe tehnice în cadrul infrastructurii deținută în proprietate de către SRL „Vestmoldtransgaz”

În contextul strategiei energetice, Republica Moldova și România au semnat un Memorandum de înțelegere pentru dezvoltarea și construcția unui interconector (pe segmentul Iași-Ungheni) cu ulterioara dezvoltare a acestuia pe direcția Ungheni-Chișinău. Conducta de transport gaze naturale de înaltă presiune pe segmentul Iași-Ungheni-Chișinău este amplasată subteran, diametrul conductei fiind de 508/530/600 mm. În afară de conductă, au fost construite obiective supraterane de infrastructură: trei (3) Stații de predare a gazelor naturale (SP) pentru reducerea presiunii gazelor din sistemul de transport la presiuni operaționale în sistemul de distribuție: (una la Ungheni, una la Ghidighici și una la Tohatin) și o Stație de reglare-măsurare a presiunii gazelor naturale (SRM) – destinată pentru reducerea presiunii gazelor în sistemul de distribuție de la 0,6 MPa la 0,3 MPa, alte instalații auxiliare.

Conectarea obiectivului la sistemul de transport gaze:

- la Platforma C prin intermediul Punctului de măsurare a gazelor, conducta de transport gaze Dn 530 se interconectează cu conducta de transport gaze Ungheni-Bălți Dn 200, preluată în locațiune conform Contractului nr. 70-SJ din 04.09.2023;
- la Tohatin prin intermediul Punctului de măsurare la conducta de transport gaze Dn 610 se interconectează cu conducta de transport gaze Râbnița-Chișinău Dn 530, preluată în locațiune conform Contractului nr. 70-SJ din 04.09.2023.

Conectarea obiectivului la sistemele de distribuție:

- de la SP Ghidighici prin intermediul unei conducte de presiune înaltă până la SRM Petricani cu o conductă de presiune medie se interconectează cu conducta existentă de distribuție gaze din str. Petricani mun. Chișinău (Dn325 mm);
- de la SP Tohatin până la sistemul de distribuție existent, două conducte de presiune medie se cuplează la sistemul de distribuție aval de SP-1 (existentă):
 - la conducta de distribuție gaze spre rețelele din mun. Chișinău (Dn720 mm),
 - la conducta de distribuție gaze spre CET din mun. Chișinău (Dn720 mm).

Suplimentar, în cadrul proiectului investițional, sistemul de automatizare și securizare conductă, a fost extins prin integrarea în incinta COAM Ghidighici a unui Centru de comandă, automatizare, monitorizare și supraveghere (CCAMS Ghidighici).

Centrul respectiv are trei camere:

1. Camera de Automatizare (CA) care găzduiește echipamentele sistemului de automatizare și securitate al rețelei de transport;
2. Camera de Dispecerizare Traseu Conductă (CDTC) care găzduiește personalul de dispecerizare și echipamentele aferente susținerii activității de dispecerizare;
3. Camera de Telecomunicații (CTC) găzduiește rețeaua business pentru deservirea personalului operator din CDTC Ghidighici și a personalului instruit.

În Camerele de Automatizare (CA) sunt instalate echipamentele pentru sistemul de comandă, automatizare, monitorizare și supraveghere a rețelei de transport (servere, rack-uri).

În Camera de Dispecerizare Traseu Conductă (CDTC) este instalat sistemul video Wall cu dimensiunile minime 1600x5800 mm pentru comanda, automatizarea, monitorizarea și supravegherea tuturor obiectivelor de pe traseul rețelei de transport. În Camera de Telecomunicații (CTC) sunt instalate echipamentele necesare rețelei de comunicații business.

CCAMS Ghidighici cuprinde inclusiv serverele dedicate achiziției de date, execuției de comenzi și reglării în timp real a potențialului conductei, cât și posibilității arhivării datelor și evenimentelor.

Prin intermediul acestor servere se pot executa:

- achiziția de date de pe traseul conductei și de la SPC-urile montate;
- comanda de la distanță a stațiilor de protecție catodică;
- arhivarea evenimentelor pe o perioadă de minim 5 ani cu extragerea de rapoarte la fiecare lună;
- semnalizarea avariilor și pe bază de proceduri luarea măsurilor rapide de remediere;
- semnalizări preventive și de alarmare pentru prevenirea unor avarii, de exemplu depășiri de limite; exportarea datelor către sistemul ierarhic superior al SRL „Vestmoldtransgaz”.

Platforme de lansare și primire PIG

Gara de lansare godevil permite lansarea godevilurilor inteligente de inspecție și/sau curățire pentru:

- Curățirea rețelei de transport de depuneri (impurități solide și lichide) și evaluarea acestora;
- Calibrarea secțiunilor interioare;
- Localizarea depunerilor;
- Măsurători privind geometria conductelor;
- Inspecția interioară a conductelor;
- Îmbunătățirea randamentelor curgerii gazelor naturale prin rețeaua de transport.

Sistemul de transport al SRL „Vestmoldtransgaz” include 5 gări de lansare / primire godevil fixe și una mobilă.

Puncte de măsurare a gazelor naturale și stații de predare a gazelor

- SMG Ungheni:

La momentul actual SMG Ungheni este dotat cu un Centru de Automatizare și Dirijare, care asigură:

- *achiziția și păstrarea tuturor genurilor de informație cu privire la transportul gazelor naturale;*
- *supraveghere video, efracție și incendiu;*
- *semnalizarea, recunoașterea, catalogarea și afișarea alarmelor în funcție de tipul acestora;*
- *arhivarea, jurnalizarea și exportarea datelor către sistemele ierarhice superioare;*
- *monitorizarea, achiziția datelor cu privire la compoziția, parametrii tehnici ai gazelor transportate;*
- *achiziția de date privind integritatea conductei, generarea rapoartelor de alertă;*
- *supravegherea stațiilor de protecție catodică și a locațiilor de monitorizare a coroziunii de pe traseul conductei;*
- *comanda de la distanță a instalațiilor de automatizare pentru stațiile de protecție catodică, nodurilor de robinete;*

- comunicarea datelor referitoare la conductă, în timp real cu un centre similare din Republica Moldova sau România, pe baza protocolului de operare dintre cele două state, etc.

Transmisia datelor prin canale de fibră optică senzitivă permite securizarea infrastructurii de transport gaze și comunicații cu monitorizarea din Centrul de Comandă a SMG. Astfel, este asigurată sustenabilitatea pe termen lung, integritatea, securitatea și siguranța sistemului de transport gaze.

În același timp, *Centrul de Automatizare* este compatibil și integrat cu centrele similare din România, iar, interconectarea lor permite operabilitatea conductei și urmărirea strictă a condițiilor de asigurare a siguranței, parametrilor funcționali, comerciali și de fiabilitate a conductei. Instalația de măsurare se compune din 5 linii (DN 300 mm) de măsurare principale echipate cu debitmetre duble cu ultrasunete cu o precizie înaltă de măsurare, iar linia de control cu un debitmetru cu turbină tip SM-RI-X Elster Germania.

Liniile de măsurare funcționează unidirecțional, Stația de măsurare a gazelor fiind bidirecțională prin intermediul conductelor de by-pass între intrare-ieșire.

Stația de măsurare este echipată cu robinete de secționare (inclusiv liniile de măsurare) acționate manual și electric. Comanda electrică fiind realizată prin intermediul unui PLC (PROGRAMMABLE LOGIC CONTROLLER). Acționările electrice sunt prevăzute cu modul de comunicare în sistem SCADA cu panou de comandă și semnalizare local și distanță ceea ce permite deschiderea/închiderea liniilor, inversarea fluxurilor, etc. cu facilitate.

Contoarele ultrasonice sunt de tipul dual meter (redundant) cu posibilitatea măsurării PAY și CHECK, având încorporate în același corp două contoare (unul comercial și unul non-comercial (de verificare), fiecare cu propriul model electronic. Conversia volumelor de gaze din condiții de lucru în condiții de bază se face pentru fiecare linie de măsurare prin intermediul calculatoarelor de debit. În configurația SMG Ungheni există un calculator de supervizare măsurare în care se stochează datele, care se interferează cu sistemul de măsurare, cu gazcromatograful online (după caz) și cu PLC-ul. Sistemele de măsurare sunt completate cu traductoare de presiune și temperatură și cu convertoare de volum gaze. Analiza gazelor naturale se realizează prin intermediul unui gazcromatograf on-line tip Encal 3000, a unui analizor on-line pentru punctul de rouă, apă și hidrocarburi on-line.

- **Punct de Măsurare Gaze Todirești:**

Linia de măsurare este echipată cu contor de gaz cu ultrasunet tip Flowsick600 cu următoarele caracteristici:

Diametrul nominal: DN 150 mm

Domeniul de măsurare: 1:20

Debit minim Q_{max} [m³/h]: 1600

- **Punct de Măsurare Gaze Tohatin:**

Pentru măsurarea comercială a gazelor vehiculate prin nodul tehnologic, instalația tehnologică de măsurare este formată din 3 linii (o linie principală, o linie de rezervă (echipate cu contoare ultrasonice DN 400 mm, Pn 63 bar) și o linie de verificare (echipată cu contor de gaze cu turbină DN 400 mm, Pn 63 bar)).

- **SP Ghidighici**, 4 linii- 4 contoare Itron Fluxi 2000, turbină, DN-250, G-2500.

- **SP Tohatin**, 2 stații (SP Tohatin-CET și SP Tohatin- oraș), 9 linii, 9 contoare Itron Fluxi 2000, turbină, DN-300, G-2500.

- **SP Semeni**

Pentru măsurarea comercială a gazelor furnizate spre rețeaua de distribuție, s-a proiectat un panou de măsură format din 2 linii echipate cu contoare cu turbină, traductoare de temperatură, traductoare de presiune și calculatoarele de debit aferente fiecărui contor.

- **SP Semeni 3 contoare Itron Fluxi 2000, turbină, DN-250/80, G-1600/100.**

Astfel, panoul de măsură are în componență o linie de măsurare principală în funcțiune ce asigură debitul maxim posibil, o linie de rezervă/control și o linie de debit mic. Conversia volumelor de gaze din condiții de lucru în condiții de bază este de tip PTZ (presiune, temperatură, factor de compresibilitate) și se face pentru fiecare linie de măsurare, cu un calculator de debit.

În configurația SP-ului există un calculator de supervizare măsurare în care se stochează datele, care interfațează cu sistemul de măsurare, cu instalația de odorizare, cu gazcromatograful online și cu PLC-ul.

5) Competențe tehnice în cadrul infrastructurii preluate în locațiune

Având în vedere cadrul normativ relevant al Republicii Moldova, inclusiv fără a se limita la Codul Civil, Legea cu privire la gaze naturale nr. 108/2016, Lege cu privire la modificarea unor acte normative nr. 249/2022, Legea nr. 201/2023 pentru modificarea unor acte normative (asigurarea separării și certificării operatorilor sistemului de transport al gazelor naturale), Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 434 din 07.07.2023 și prevederile Dispoziției CSE nr. 80 din 04.09.2023, la data de 04.09.2023 a fost semnat Contractul de locațiune a sistemului de transport al gazelor naturale între SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Vestmoldtransgaz”.

Sistemul primit în locațiune este constituit din:

- **Conducte liniare din zona de nord a Republicii Moldova**, care cuprinde raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnîța, Rîșcani, Sîngerei, Soroca, Șoldănești, Rezina Ungheni.

În această zonă se exploatează conducte de transport gaze naturale cu lungimea totală de – 560,951km, inclusiv:

- Conducte magistrale - cu lungimea totală de 230,6 km, inclusiv pentru tranzitarea gazelor naturale-184,8 km;
- Conducte branșament cu o lungime totală de – 330,351 km;
- Stații de compresoare (SCG) - 2 unități, după cum urmează:
SCG Șoldănești, prevăzută cu 6 agregate pentru comprimarea gazelor naturale cu tracțiune electrică de tip CTД -4000, în prezent în stare de conservare;
SCG Drochia, prevăzută cu 5 agregate de tip ГПА И-6,3/56 pentru comprimarea gazelor naturale cu tracțiunea turbinei de gaz de tip HK-12CT.
- Stații de predare a gazelor naturale (SP) -28 unități;
- Linii de comunicații prin cablu, având lungimea totală de 715 km;
- Stații de protecție catodice 70 unități.

Prin conducta Ananiev-Cernăuți-Bogorodceni (ACB) Dn 1020mm L = 184,8 km se asigură transportul de gaze atât pentru consumatorii interni cât și tranzitul de gaze către depozitul subteran de gaze din Bogorodceni (Ucraina). Pe conducta de transport gaze ACB sunt amplasate 9 noduri de robinete liniare. La conducta de transport gaze ACB sunt conectate 28 de conducte branșament care asigură transportul de gaze către stațiile de predare și distribuție a gazelor.

Conducta magistrală Chișinău - Rîbnița (C-R) Dn 500mm L = 21,1km, asigură transportul de gaze naturale către raioanele Rîbnița și Rezina.

Conducta magistrală Olișcani-Saharna Dn 500mm L=26,7km asigură interconectarea gazoductelor Ananiev-Cernăuți-Bogorodceni cu Conducta magistrală Chișinău - Rîbnița (C-R) Dn 500mm.

Pe branșamentele nordice sunt amplasate 465 de robinete liniare, robinete de conexiune a conductelor branșament și robinete de protecție a SP.

- **Conducte liniare din zona de centru a Republicii Moldova**, care cuprinde raioanele Anenii Noi, Călărași, Căușeni, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Orhei, Nisporeni, Rezina, Strășeni, Ștefan Vodă, Telenești, Ungheni, Cimișlia.

În această zonă se exploatează conducte de transport gaze naturale cu lungimea totală de – 630,674 km, inclusiv:

- Conducte magistrale - cu lungimea totală de 271,14 km, inclusiv pentru tranzitarea gazelor naturale-125,8 km;
- Conducte branșament cu o lungime totală de – 359,534 km;
- Stația de măsurare a gazelor (SMG) Căușeni, capacitatea de transport de 90 mln.m3 de gaze naturale timp de o zi;
- Stații de predare a gazelor naturale (SP) - 36 unități;
- Linii de comunicații prin cablu, având lungimea totală de 890,41 km;
- Stații de protecție catodice - 97 unități.

Pentru consumatorii interni se utilizează conductele magistrale Chișinău - Râbnita (C-R) cu Dn 500mm, L= 71km, Odessa - Chișinău (O-C) cu Dn 500mm, L = 44,0km și Tocuz-Căinari - Mereni (T-C-M) cu Dn 500mm, L=62,74km, ce asigură interconectarea gazoductelor Ananiev - Tiraspol - Izmail (A-T-I) cu Dn 1220mm L=39,9km, Razdelinaia - Ismail (R-I) cu Dn 800mm L=42,9km, Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Izmail (Ș-D-K-R-I) cu Dn 800mm L=43,0km, destinate tranzitului, cu zona de nord a țării.

Conductele de transport gaze naturale Ananiev - Tiraspol - Izmail (A-T-I) cu Dn 1220mm L=39,9 km, Razdelinaia-Ismail (R-I) cu Dn 800mm L= 42,9km, Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Ismail (Ș-D-K-R-I) cu Dn 800mm L=43,0km, destinate tranzitului traversează raioanele Ștefan Vodă și Căușeni. Conducta magistrală de gaze „Tocuz – Căinari – Mereni”, asigură în mod fiabil menținerea unei presiuni constante pentru alimentarea municipiului Chișinău, zonei de centru și zonei de nord în perioada de toamnă-iarnă, în perioada de consum maxim de gaze, precum și posibilitatea alimentării cu gaze a localităților din raioanele Căușeni, Ialoveni și Anenii-Noi. Conexiunea între conductele de transport gaze naturale Ananiev - Tiraspol- Ismail (A-T-I), Razdelinaia-Ismail (R-I), Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Ismail (Ș-D-K-R-I) și conducta magistrală de gaze „Tocuz – Căinari – Mereni” este asigurată prin nodul de reglare a presiunii și nodul de reglare - măsurare de la SMG Căușeni.

Zona de centru și zona de nord se conectează inclusiv prin intermediul conductei Bălți-Ungeni cu L= de 84,63 km. Pe branșamentele zonei Centru se deservesc 578 de robinete liniare, robinete de conexiune a conductelor branșament și robinete de protecție a SP.

-Conducte liniare din zona de sud a Republicii Moldova cuprinde raioanele Basarabeasca, Cantemir, Cahul, Cimișlia, Comrat, Ceadâr - Lunga, Leova, Taraclia și Vulcănești.

În această zonă se exploatează conducte de transport gaze naturale cu lungimea totală de – 368,16 km, inclusiv:

- Conducte magistrale - cu lungimea totală de 154,567 km, care asigură și tranzitul;
- Conducte branșament cu o lungime totală de – 213,593 km;
- Stații de predare a gazelor naturale (SP) - 17 unități;
- Linii de comunicații prin cablu, având lungimea totală de 479,03 km;
- Stații de protecție catodice - 54 unități;
- SCG Vulcănești, prevăzută cu 5 agregate pentru comprimarea gazelor naturale cu tracțiune electrică de tip CTД -4000.

Pentru consumatorii interni se utilizează atât rețeaua de conducte magistrale Ananiev - Tiraspol -Ismail (A-T-I) Dn 1220mm L = 23,0km, Razdelinaia-Ismail (R-I) Dn 800mm L = 50,34km, Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Ismail (Ș-D-K-R-I) Dn 800mm L 48,82km, destinate tranzitului, cât și conductele branșament conectate la rețeaua sus numită.

Conductele de transport gaze naturale Ananiev - Tiraspol -Ismail (A-T-I) Dn 1220mm L = 23,0km Razdelinaia-Ismail (R-I) Dn 800mm L = 50,34km Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Ismail (Ș-D-K-R-I) Dn 800mm L = 48,82km destinate tranzitului traversează raioanele Basarabeasca, Ceadâr - Lunga, Taraclia, Cahul și Vulcănești.

SCG Vulcănești, cu 5 agregate pentru comprimarea gazelor naturale cu transmisie electrică de tip CTД -4000, având capacitatea sumară de 20 MW este amplasată pe conductele de transport gaze naturale Razdelinaia-Izmail (R-I), Șebelinca-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Izmail (Ș-D-K-R-I) și asigură tranzitul gazelor spre țările din regiunea balcanică.

Pe brânșamentele din zona sud, se deservesc 162 de robinete liniare, robinete de conexiune a conductelor brânșament și robinete de protecție a SP.

- **Stațiile de compresare a gazelor (SCG) – preluate în locațiune.**

SCG Șoldănești și SCG Drochia sunt stații de compresoare liniare amplasate pe conducta magistrală ACB Dn-1020mm în scopul transportării volumelor de gaze în direcția depozitului de stocare gaze Bogorodceni (Ucraina). În scopul asigurării acestui regim la SCG Șoldănești sunt prevăzute 6 agregate pentru comprimarea gazelor naturale cu tracțiune electrică de tip CТД -4000, având capacitatea sumară de 24 MW, în prezent în stare de conservare.

SCG Drochia, cu capacitatea sumară de 31,5 MW este echipată cu 5 agregate de tip ППА И-6,3/56 cu tracțiunea unei turbine de gaze de tip HK-12CT. Regimul de lucru a transportării gazelor la presiunea maximă de lucru 55 bar este prevăzută schema de lucru 3 agregate în lucru, 1 în rezervă și una în reparație. De asemenea, în anul 1997 la nodul robinetelor de racordare a SCG la partea liniară a conductei ACB a fost construit nodul tehnologic pentru regimul REVERS, care asigură transportarea gazelor și în direcția mun. Chișinău.

SCG Vulcănești, prevăzută cu 5 agregate pentru comprimarea gazelor naturale cu tracțiunea electrică de tip CТД -4000, cu capacitatea sumară de 20 MW conform parametrilor tehnici asigură transportarea gazelor pe tronsonul Balcanic prin sistemul de conducte magistrale RI-SDKRI. Regimul de lucru a transportării gazelor la presiunea maximă de lucru 55 bar este prevăzută schema de lucru 2+2 agregare și una în rezervă -reparație.

Parametrii tehnici a stațiilor de compresoare a gazelor:

Tabelul nr.4

Conducta magistrală de gaze la care este instalată stația de compresare	Tipul stației de compresare și localitatea amplasării	Tipul motoarelor (electronic, gaz)	Puterea instalată, mii kWt	Puterea de lucru, mii kWt	Productivitatea, mln. m ³ /zi	Numărul de agregate de pompare gaz
Ananiev - Cernăuți-Bogorodceni (A-C-B)	ĂGPA-4000 Șoldănești	STD-4000	4000	4000	12	6
	GPA-Т-6,3V Drochia	NC-12ST	6300	6300	12	5
Razdelinaia-Izmail (R-I)	ĂGPA-4000-2 Vulcănești	STD-4000	4000	4000	11	5
Șebelincea-Dnepropetrovsk-Krivoi Rog - Razdelinaia-Izmail (Ș-D-K-R-I)						

- **Stații de măsurare a gazelor (SMC) Căușeni** având capacitatea de transportare de 90 mln.m³ de gaze naturale timp de o zi.

SMG Căușeni este situată în apropierea graniței Moldova-Ucraina în satul Tocuz r-nul Căușeni, a fost dată în exploatare în anul 2005. Stația este destinată pentru măsurarea cantității și calității gazelor naturale transportate și tranzitate prin conductele magistrale

- Ananiev-Tiraspol-Izmail (ATI),
- Razdelinaia-Izmail (RI),
- Șebelincea-Dnepropetrovsk-Crivoi-Rog-Izmail (ȘDCRI).

Este compusă din două noduri de evidență a gazelor naturale:

- Nodul de evidență a debitului de gaze Nr.1 pe gazoductul ATI cu presiunea de lucru 7,5 MPa și capacitate de măsurare 30-60 milioane m³/zi.

- Nodul de evidență a debitului de gaze Nr.2 pe gazoductele ȘDKRI și RI cu presiunea de lucru 5,5 MPa și capacitate de măsurare 7-30 milioane m³/zi.

- Stații de predare a gazelor naturale (SP)

În prezent SRL „Vestmoldtransgaz” deservește 81 de SP (preluate în locațiune). Luând în considerație mai mulți factori, amplasarea geografică cât și intervențiile operative în caz de avarie, stațiile au fost divizate în trei zone operaționale:

- Nord - 28 stații de predare;
- Centru - 36 stații;
- Sud - 17 stații.

În funcție de schema constructivă, cât și de parametrii tehnici ale debitului de gaze predat consumatorilor finali, stațiile de predare se divizează după următoarele tipuri:

БК I – 30 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 30\ 000$ m³/h, 25 de unități.

БК I – 80 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 80\ 000$ m³/h, 2 unități.

БК II – 70 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu două colectoare la ieșire și $Q_{max} = 70\ 000$ m³/h. pe fiecare fir, 10 unități.

БК II – 160 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu două colectoare la ieșire și $Q_{max} = 160\ 000$ m³/h. pe fiecare fir, 1 unitate.

Энергия 1 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 10\ 000$ m³/h, 11 unități.

Энергия 3 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 3\ 000$ m³/h, 5 unități.

АГРС -10 - compusă din mai multe noduri prefabricate cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 10\ 000$ m³/h, 4 unități.

Ташкент I - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 10\ 000$ m³/h, 2 unități.

SRMP – 3 000 - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 3\ 000$ m³/h, 1 unitate.

SRMP – 5 000 - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 5\ 000$ m³/h, 5 unități

SRMP – 10 000 - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 10\ 000$ m³/h, 10 unități.

SRMP – 20 000 - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 20\ 000$ m³/h, 1 unitate.

SRMP – 30 000 - compusă dintr-un singur bloc cu un colector la ieșire și $Q_{max} = 30\ 000$ m³/h, 2 unități.

SRMP – 50 000 - compusă dintr-un singur bloc cu două colectoare la ieșire și $Q_{max} = 50\ 000$ m³/h. pe fiecare fir, 1 unitate.

Proiect individual – compusă din mai multe noduri individuale cu două colectoare la ieșire și $Q_{max} = 200\ 000$ m³/h. pe fiecare fir. Acest tip de stație este amplasat în municipiul Chișinău aprovizionând cea mai mare parte a municipiului cât și localitățile din imediata apropiere.

- Sisteme automatizate de control a infrastructurii rețelelor de transport preluate în locațiune

În scopul asigurării transmiterii informației operaționale cu privire la regimul de transport al gazelor către consumatorii finali, inclusiv și în regim de tranzit către operatorii adiacenți, la 52 de stații de predare ale sistemului de transport a gazelor sunt utilizate sisteme de telemetrie. Sistemele de telemetrie (DATCOM PLUS) sunt utilizate pentru a măsura presiunea și temperatura gazelor în colectorul de intrare. Utilizarea acestui echipament este condiționat de necesitatea calculului operațional al bilanțului de gaze în sistemul de transport al gazelor din R. Moldova, care permite colectarea și arhivarea în regim automat a parametrilor gazelor.

De asemenea, în scopul asigurării securității industriale a segmentului de gazoduct magistral Dn-500 Chișinău-Rîbnița, în regiunea s. Buneț este utilizat sistemul de telemetrie și telemecanică la platforma robinetului liniar R28B. Telemetria și telemecanica robinetului liniar R28B este destinată asigurării controlului și a prevenirii situațiilor de avarie (ruperea conductei de gaze). În situația apariției unei devieri de presiune a gazelor până și după robinet, algoritmul de securitate SLTM (sistemul liniar de telemetrie a parametrilor gazelor) procesează informația, cu transmiterea cererii de confirmare, operatorului SP Chișinău în scopul executării comenzii de închidere de urgență a robinetului.

- Stațiile de predare a gazelor

La 13 stații de predare a gazelor de tipul SRMP este instalat sistemul de monitorizare și control al producătorului TOTALGAZ-INDUSTRIE Romania.

Sistemul de monitorizare și control (SMC) are următoarele funcții principale:

monitorizarea în timp real pentru mărimile:

- presiune intrare;
- presiune ieșire generală;
- presiune gaze centrale termice;
- presiune agent termic;
- presiune diferențială filtru 1;
- presiune diferențială filtru 2;
- temperatură intrare;
- temperatură ieșire;
- temperatură agent termic;
- temperatură intrare;
- temperatură ieșire;
- temperatură agent termic;
- stare senzori dispozitiv blocare circuit apă (DBCA) tur și retur;
- procente scăpări de gaze în camera de reglare;
- procente scăpări de gaze în camera de odorizare;
- nivel de lichid în rezervorul îngropat;
- starea supape blocare a reglatoarelor;
- prezență fum în camera de reglare;
- detectare incendiu în camera de reglare;
- prezență debit linie reglare 1;
- prezență debit linie reglare 2;
- prezență debit supapa descărcare;
- nivelele minime și maxime de lichide în filtre pentru purjare și pentru alarme;
- scurgeri de gaze în camera de comandă și camera centralelor;
- prezență fum în camera de comandă, camera centralelor și camera generatorului;
- starea senzorilor sistemului de efracție;
- stările robinetelor dotate cu acționări electrice;
- monitorizarea prezenței tensiunii de alimentare a SP;
- posibilitatea de comandă locală (de pe butoane Tablou Electric și de Automatizare sau display) sau de la distanță a robinetelor din SP, utilizând motoare electrice cu certificare, pentru a lucra în medii cu potențial exploziv;
- semnalizarea opto-acustică:
- la depășirea anumitor limite de alarmare prestabilite pentru mărimile monitorizate;
- la activarea senzorilor sistemului de efracție;
- la dispariția tensiunii de alimentare;
- afișarea locală a datelor (afișarea pe display-ul automatului programabil);
- transmisia la distanță a datelor prin intermediul unui router 3G, la un server central, protocol Modbus RTU;

- gestionarea datelor la dispecerat, prin intermediul unui sistem de calcul ce conține aplicația specifică, conectat la server-ul central prin VPN, SDH sau INTERNET.

- Sisteme de control și securitate

Sistemul de control al contaminării cu gaze al unităților Stațiilor de predare a gazelor (tip SRMP) asigură monitorizarea aerului cu senzori antideflașanți în unitatea de reglare a presiunii gazelor, unitatea de odorizare a gazelor, senzori cu protecție de scânteie - în unitatea centrală de încălzire, unitatea de alimentare de rezervă SP cu energie electrică, camera operatorului.

La apariția scurgerilor de gaze din blocurile de reglare a presiunii gazelor mai sus de punctul de referință de 0,5% a limitei inferioare a concentrației de inflamabilitate se pornește automat ventilarea forțată a blocului de reglare a presiunii gazelor, PLC formează o comandă pentru închiderea supapei de blocare a conductei de gaze a cazanelor de încălzire.

Sistemul de detectare a incendiului asigură controlul mediului aerian al unităților SP privind prezența fumului și a focului.

În caz de apariție a alarmei „Incendiu”, ventilarea forțată a blocului de reglare a presiunii gazelor se dezactivează, se generează o comandă pentru închiderea robinetelor blocului de reglare a presiunii gazelor.

Controlul parametrilor presiunii gazelor la intrare și ieșire SRMP.

Algoritmul de control automat al procesului tehnologic SP:

Presiunea gazelor în colectorul de intrare al SP - nu mai puțin de 15 bari;

Presiunea gazelor în colectorul de ieșire al SP - 3; 6; 12 bar (în dependență de Acordul cu consumatorul).

Algoritmul PLC în modul automat asigură controlul și întreținerea parametrilor de gaze setați în colectorul de ieșire în SP.

Odorizarea gazelor în regim automat are loc prin instalații de odorizare OD-832E sau cu utilizarea pompelor de dozare LEWA, care funcționează împreună cu 31 dispozitive de măsurare a volumului de gaze. În cazul depășirii între debitul odorantului și volumul de gaze măsurat, algoritmul PLC al instalației de odorizare generează un semnal „Alarmă” și activează regim de lucru „Picurător”.

Controlul căderii de presiune a gazelor în filtrele de gaze.

În cazul depășirii valorii de referință a presiunii gazelor „înainte” și „după” filtru, PLC-ul SP generează o comandă pentru punerea în funcțiune a liniei de rezervă de reducere a presiunii gazelor, închide robinetele „înainte” și „după” filtrul defect.

Controlul excesului de presiune al lichidului din încălzitoarele de gaze ca urmare a ruperii conductelor de gaze ale schimbătorului de căldură.

Supapele de închidere de protecție „înainte” și „după” încălzitorul cu gaze defect sunt închise instantaneu.

Controlul prezenței tensiunii și parametrilor tensiunii și curentului pe fazele R, S, T.

În cazul abaterilor parametrilor de tensiune și curent peste limitele setărilor rețelei principale de alimentare a SP, are loc o tranziție automată la sursa de alimentare de rezervă (Pornirea generatorului în modul automat).

La restabilirea tensiunii rețelei principale de alimentare la parametrii necesari, are loc trecerea de la sursa de alimentare de rezervă a SP la cea principală.

Controlul presiunii și temperaturii lichidului din sistemul de încălzire a gazelor.

Controlul automat al supapei cu trei căi a încălzitoarelor de gaze, care asigură circulația lichidului prin încălzitoarele de gaze și trecerea la linia de „bypass” a încălzitoarelor de gaze în caz de mărire excesivă a temperaturii gazelor „după” încălzitoare.

Verificarea etanșeității închiderii supapelor de siguranță și a robinetelor conductelor de reducere a presiunii gazelor.

Senzorii de debit de gaze, montați în conductele de gaze corespunzătoare, generează un semnal al prezenței scurgerii prin supape și robinete închise.

Sistemele de semnalizare:

- **Sistem de semnalizare antiefracție a unităților SP** - sisteme cu dirijare automată SRMP - în baza controlerelor de securitate ESIM-364.
- **Sistem de alarmă despre excesul / scăderea parametrilor presiunii gazelor în colectorul de intrare/ieșire al SP** - în baza controlerelor de securitate GSS-02.
- **Semnalizarea deconectării sursei principale de alimentare** - în baza controlerelor de securitate GSS-02.

Sisteme de supraveghere video:

SP - 60 de obiecte a câte 4 camere + 1 video recorder fiecare;
 Sectorul liniar de producere Drochia - 54 de camere video + 13 video recordere;
 Sectorul liniar de producere Vulcănești - 48 camere video + video recordere;
 Stație de măsurare a gazului Căușeni - 24 camere video +6 video recordere;
 Sectorul liniar de producere Chișinău - 26 camere video + 3 video recordere.

- Sistemul de detectare a incendiilor.

Sistemul de detecție și semnalizare incendiu asigură realizarea protecției contra incendiilor a spațiilor tehnologice, a spațiilor în care se dețin echipamente alimentate cu energie electrică, comandă și semnalizare, în zonele unde pot apărea incendii datorită prezenței gazelor provenite din pierderile liniare și locale pe conductele de gaze naturale și accesoriilor necesare instalate, în vederea exploatării instalației tehnologice. Sistemul este completat cu detectoare de gaze, incendiu și fum. Toate elementele sistemului sunt interfațate în PLC-ul instalației tehnologice, pentru o compactare mai bună a informației și transmiterea acesteia la distanță.

- Sistemul automatizat de control al stațiilor de comprimare.

Sistemul automatizat de control al stațiilor de comprimare (SAC) pentru stațiile de comprimare a gazelor este destinat monitorizării și controlului parametrilor de lucru ale agregatului de pompare a gazelor. SAC asigură o verificare și funcționare a tuturor parametrilor de informare, control și reglare. Funcțiile de măsurare și diagnosticare a informațiilor se efectuează, inclusiv prin:

- monitorizarea și măsurarea continuă a valorilor parametrilor tehnologici ai unității;
- formarea semnalelor tehnologice, de avertizare și de alarmă și afișarea lor funcțională, semnalizarea și furnizarea de informații operatorului;
- formarea informațiilor retrospective despre starea unității;
- controlul circuitelor senzorului și actuatorului;
- calculul parametrilor dați.

Funcțiile de control ale SAC includ regimul automat și manual și astfel protecția echipamentelor tehnologice este asigurată la toate regimurile de lucru ale agregatelor de comprimare a gazelor și de asemenea, reglarea automată în dependență de variația acestui regim de lucru.

- Sistemul de monitorizare a conținutului de gaze al stației de compresor.

La atingerea în aerul încăperilor a conținutului de gaze combustibile de 0,5% volum metan se declanșează automat ventilația de avarie prin aspirație. La atingerea în aerul încăperilor a conținutului de gaze combustibile de 1,0% volum metan are loc sistarea exploatării UPG.

Sistemul de control al contaminării gazelor din stația compresorului asigură controlul mediului de aer din unitatea compresorului de gaze. La apariția gazelor inflamabile în proporție 0,5 % de metan din volum de în modul automat, suflanta de evacuare a ventilației de urgență și la apariția gazelor inflamabile 1 % volumul de metan are loc oprirea de urgență UPG.

- Procesul de monitorizare și telemetrie a sistemului de protecție catodică.

Cele 34 de stații de protecție catodică de tip ASKG-TM sunt executate pentru protecția catodică a structurilor subterane metalice împotriva coroziunii echipate cu unitate de monitorizare și telemetrie.

6) Dotarea cu transport, utilaje și mecanisme.

Complexul de operare, administrare și mentenanță „Ghidighici” a fost dat în exploatare în luna august 2020 și este împărțit pe obiecte după cum urmează:

1. Clădire administrativă: 1260 m²;
2. Atelier mecanic: 1060 m²;
3. Depozit: 1060 m²;
4. Laborator: 182 m²;
5. Cabină poartă: 32 m².

La acest moment, SRL „Vestmoldtransgaz” dispune de următoarele dotări proprii:

Tabelul nr. 5

Nr.	Denumire	Nr.	Denumire
1	Telemetru laser 100 m AAA 1,5x2 IP54 VOREL	41	Trusa instalator 1/2
2	Masina de gaurit electrica 950 mAh AAA Philips	42	Trusa instalator 2/2
3	Masina de gaurit Ultra Alkaline 6LR61 Philips 9V	43	Autoturism Chevrolet Trax snowflake white pearl
4	Set locator cablu digital LA-1012 CEM	44	Autoturism Dacia Duster Gri deschis
5	Aparat de sudura invertor CAN-250 250A RESANTA	45	Autoturism Dacia Duster Gris Olive
6	Scara telescopica 1*10(3200*470*80)	46	Autoturism Dacia Duster Negru
7	Scara multi MATIC 4*3 trepte (1,0/3,6m) Multifunctional	47	Autoturism Dacia Duster Noir Nacre
8	Scara VHR HK 2*14(3,77/6,37 m) aluminiu dubla	48	Dell PowerEdge T610
9	Scara VHR HK 2,9/4,87/8,41 M(3*12ST) aluminiu tripla	49	HP Probook 450 G6 1/14
10	Lada p/u instrumente din metal mare 400/3	50	HP Probook 450 G6 10/14
11	Set de surubelnite pe suport 18 buc(PLAT, PH, PZ, PRECIZIE) VOREL	51	HP Probook 450 G6 11/14
12	Dispozitiv de propulsat ulei 13,8MPa 4 kg 1,5 m YATO	52	HP Probook 450 G6 12/14
13	Cap gresare buton 16 PLAT	53	HP Probook 450 G6 13/14
14	Cap gresare buton 22 PLAT	54	HP Probook 450 G6 14/14
15	Compresor EINHELL	55	HP Probook 450 G6 2/14
16	Tester de tensiune DT-9011 CEM	56	HP Probook 450 G6 3/14
17	Masina de spalat cu presiune AdvAQUATAK 140 W/EEU BOSCH	57	HP Probook 450 G6 4/14
18	Tester de masurat rezistenta la izolatie UT502A	58	HP Probook 450 G6 5/14
19	Termoaneometru	59	HP Probook 450 G6 6/14
20	Pompa submersibila de ape uzate	60	HP Probook 450 G6 7/14
21	Masina de gaurit electrica 2600mAh AA PHILIPS	61	HP Probook 450 G6 8/14
22	Proiector BVP155 LED 150W 15750Lm 840 4000K 230V IP65 PHILIPS	62	HP Probook 450 G6 9/14
23	Prelungitor pe tambur 230V 4E 3*1,5 50m VOREL	63	IMPRIMANTA 1/2
24	Prelungitor HD LOC cauciuc 16A 20m IP44 ORNO	64	IMPRIMANTA 2/2

25	Ciocan rotopercurtor BGH 2-28 BOSCH 88W, 3,2J	65	Imprimanta multifunctionala
26	Pompa pneumatica manuala	66	Intel Core i5-8500, S1151, 3.0-4.1GHz 1/2
27	Pompa hidraulica manuala	67	Intel Core i5-8500, S1151, 3.0-4.1GHz 2/2
28	Echipamente de insurubat/desurubat MAKITA DDF483RFE 18V 3.0Ah 1/2	68	Intel Core i7-9700K, S1151, 3.6-4.9GHz
29	Echipamente de insurubat/desurubat MAKITA DDF483RFE 18V 3.0Ah 2/2	69	Laptop 1/4
30	Emondor de inaltime	70	Laptop 2/4
31	Generator de curent COMBIPLUS 7900R 220(230)/380 (400)V benzina GENMAC portabil	71	Laptop 3/4
32	Generator pe benzina 6.5kW, 220V, 30 l manual/auto	72	Laptop 4/4
33	Kit de masurarea rezistentei de pamint	73	Laptop pentru inginerie 1/4
34	Masina de gaurit portabila MAKITA HP2071 1010W	74	Laptop pentru inginerie 2/4
35	Motocoasa FS 70 C-E STIHL GSB 230	75	Laptop pentru inginerie 3/4
36	Fierastrau pe benzina (S) MS 180CBE	76	Laptop pentru inginerie 4/4
37	Perforator HR2810 800W D=13-28	77	PC SET 1/2
38	Polizor unghiular (mare)-alimentare retea GWS 26-230LVI BOSCH	78	PC SET 2/2
39	Polizor unghiular (mic)-alimentare acumulatori MAKITA DGA506RTE 18V 5.0AH	79	Printer MFP Canon iR Advance C3325i/Digital MFP A3
40	Trusa electrician		

De către SRL „Vestmoldtransgaz” se planifică achiziția dotărilor pentru laboratorul AMC și analiza calității gaze naturale, după cum urmează:

- Gazcromatograf de laborator ptr. determinarea hidrocarburilor;
- Gazcromatograf de laborator ptr. determinarea compușilor cu sulf;
- Analizor portabil pentru determinarea punctului de rouă apă;
- Analizor portabil pentru determinarea punctului de rouă hidrocarburi;
- Analizor portabil pentru determinarea compușilor cu sulf;
- Compresor de aer instrumental;
- Calibrator presiune;
- Senzori externi ptr. calibrator;
- Pompă de presiune pentru verificat traductoare (0...100 bar)+accesorii;
- Baie termostat cu senzor incorporat (-20...100°C);
- Generator de impulsuri de semnal (0,1...2000 Hz);
- Termohigrobarograf digital cu arhivare date ptr. descărcare;
- Cronometru digital.

Având la bază responsabilitățile care derivă din calitatea de operator al sistemului de transport, SRL „Vestmoldtransgaz” a semnat cu SRL „Moldovatransgaz” Contractul de mentenanță nr. 25/23 din

18.09.2023, cu un termen de valabilitate de până la 31.12.2024. Serviciile prevăzute în Contractul de mentenanță au ca obiect, menținerea de către prestator a rețelelor de gaze și instalațiilor aferente în condiții de siguranță și fiabilitate, cu regulile de exploatare tehnică, precum și în corespundere cu regulile securității la exploatarea conductelor, astfel încât să nu fie perturbată activitatea de transport al gazelor naturale desfășurată de către OST.

Astfel, SRL „Moldovatransgaz” în calitate de prestator al serviciilor de mentenanță dispune de o dotare suficientă pentru prestarea serviciilor specifice, prezentată după cum urmează, însă fără a se limita la:

Tabelul nr. 6

Nr.	Denumire	Nr.	Denumire
1	Generator Daewoo 3 KWT	29	Autocamion, GAZ 52, SRAO 122
2	Generator de cablu GK-310A-2 /SP Drochia/	30	Autocamion, KRAZ 255 B1, DRAE 122
3	Instrument de măsurare pentru cablurile de comunicație irk-pro	31	Buldozer, B 170 M, DRB 198
4	Laptop Lenovo IdeaPad G710A Pentium 3550M, 17.3" 4Gb, 1Tb	32	Aparat de spalat cu presiune Karcher
5	Reflectometru optic GAMMA LAIT	33	Semiremorca, MAZ 938662 015, DRAA 808
6	Imprimanta HP P2035 /SP Drochia/	34	Remorca, Koegel AW 18, DRAA 729
7	Localizator a liniilor de cablu ПОИСК-210Д-2/SP Drochia/	35	Aparat de sudura ADD-4004.6 VG RTH-744
8	Aparat sudura fibra Optica Fujikura 80S+KIT C (80S+BTR-09,DCC-18, CT-06A)	36	Lansator de tevi, T-170
9	Echipament de localizare cablu Поиск-210Д-2	37	Excavator, DX 160 W, DRA 950
10	Oscilograf АКИИ-4116 (centrul de telecomunicații Chișinău)	38	Generator, ЭСД 10/BC/230
11	Controllor Trimble GeoExplorer 6000	39	Autobuz, PAZ 32050R, DRAI 069
12	Generator/măsurator de frecvență ЧЗ-63/3 Serviciu telecomunicații Chișinău	40	Autobuz, PAZ 4234, DRAJ 039
13	Aparat de localizare a defectelor de cablu IRK-PRO-GAMMA	41	Automacara, MAZ 630303 KTA25, DRAP 132
14	Notebook Lenovo 15-IIL Grey-2	42	Autoturism Ford Transit RWN-389
15	Notebook Lenovo 15-IIL Grey-5	43	Autoturism Mitsubishi L200 MTG-022
16	Notebook Lenovo IdeaPad 15ARE05, SN PF2C3HEE/PTO/	44	Autoturism UAZ 390995-550-04 DDN-880
17	Analizator de faze Testo 350 (complet cu senzori)	45	Autocamion, KAMAZ 4310, DRAH 635
18	Ionometru	46	Autocamion, MAZ 534, TAX 621
19	Autobuz, CAVZ 3270, SRAO 121	47	Autocamion, MAZ 555102 2123, DRAJ 163
20	Autoturism, Chevrolet Niva 212300L, IEW 805	48	Autocamion, MAZ 643069, DRAR 524
21	Autocamion, GAZ 2705, DRAH 716	49	Autocamion, Mercedes 824, DRAR 510
22	Remorca, PGMF 8302, DRAA 764	50	Autocamion, SAZ-53 , DRAA 693
23	Remorca, PGMF 8302, DRAA 765	51	Autoturism, UAZ 390902, DRAM 815
24	Dispozitiv de semnalizare CTX 17-6	52	Autoturism, UAZ 39094, DRAO 739
25	Strung ЛТ-10	53	Autoturism, UAZ 390995, LAL-292
26	Tractor, MT3-82, DRA 368	54	Autocamion, ZIL 5301A0, DRAI 172
27	Tractor, MT3-82,	55	Buldozer, T-170

28	Lansator de tevi, T-170	56	Instalatie de gaz MINIKIT AC QM61703 Chevrolet Niva IEW-816
57	Excavator UMG E200NC TAY-717		Aparat de spalat cu presiune Karcher
58	Buldo-excavator, ABP-9, TBB-131	97	Semiremorca, MAZ 937900 010, DRAA 809
59	Excavator, Сириец, ЭО-9411,	98	Semiremorca, ODAZ 9370, DRAA 739
60	Excavator, ЭО-2126/MTZ-80, TBB-132	99	Semiremorca, MA3-9397 MTM 93301, Z153PT
61	Electro-laborator Mercedes Sprinter NVT 057	100	Remorca, 1 ПТС-2,
62	Generator, ЭСД 10/вс/230,	101	Remorca, 2PN 4, DRAA 541
63	Autoturism Renault Clio IV ESTATE Facelift DDN-818	102	Generator, ЭСД 75 kW
64	Autobuz Mercedes Sprinter 519 N.i. MTG-555	103	Remorcă pentru transportare set de butelii gaze
65	Autoturism AGP22T GAZ C42A43 Ni XZW-522	104	Menghina la SMG Căușeni
66	Automacara, URAL 5557-1151-40, DRAR 512	105	Macara-ghindă rulantă 10 t sala de compresoare Nr. 1 SC Vulcănești
67	Autoturism Dacia Duster LHI 439	106	Pompă pentru deșeuri Pedrollo BCM 15/50-N/Canalizare БИО/
68	Autoturism Dacia Logan, DRMG 101	107	Mașină de sablare SC Vulcănești
69	Autocamion, GAZ 3308, DRAI 499	108	Aparat de sudat cu contact мт 1201 SLPV
70	Autoturism, Mercedes Vito 113, CRG 552	109	Strung 1в62 /atelier de strunjire ST SLPV/
71	Autoturism, Opel Combo, DRAL 755	110	Transformator de tensiune /stația de transformatoare scg drochia/
72	Autoturism, UAZ 390902, DRAR 546	111	Osciloscop акин-4116 SC-Drochia
73	Stivuitoar Heli CPCD25	112	Autoturism, Dacia Duster, KMG 103 (ST SLPȘ)
74	Stivuitoar, Balkancar 5.0 t, diesel	113	Autoturism, GAZ 66, DRAI 675 (ST SLPȘ)
75	Extractor mobil de gaze de evacuare	114	Autoturism, UAZ 3909, SRAR 776 (ST SLPȘ)
76	Lansator de cablu, RENEGADE P185, TAD 149	115	Autoturism, UAZ 39092, CRN 662 (ST SLPȘ)
77	Aparat de spalat cu presiune Karcher	116	Indicator de fisuri electromagnetice ЭМИТ 1М
78	Laptop, ASUS 15.6x552CL Blake	117	Negatoscop (HC-85-400)
79	Imprimanta, HP 2035	118	Tester de duritate (TKM-359)
80	Remorca 2PTS-4.5 cu frina hidraulica RTD-028	119	Tester de duritate (TKM-459)
81	Masina de gaurit 2a-135	120	Indicator de grosime cu ultrasunet (A1210)
82	Autocamion DAF XF 530 FT HMK 762	121	Indicator de grosime cu ultrasunet (A1210)
83	Compresor УКС-400 ZIL-131 DRAJ 930	122	Indicator de grosime cu ultrasunet (A1210)
84	Excavator JCB 4CX TAQ-474	123	Defectoscop ultrasonor (уд3-103)
85	Excavator pe sinele CASE CX220C TBD-848	124	Pompa de curatare Evolution 10
86	Generator, ЭКД 10 kW	125	Mașină de găurit cu coloană KORVET-43
87	Instalații de epurare bio-5 SLPȘ	126	Generator HONDA 8,8 кВт №4

88	Instalație sudare (IS) Șoldănești	127	Aparat de sudat cap Delta 500
89	Instalație sudare NDB- 312241 SC Șoldănești	128	Mașină de găurit cu coloană KORVET
90	Excavator, IOM3-6, МП 94-84 ((ST SLPS)	129	Generator Subaru 5,5 kw
91	Aparat de Sudură cu argon SECM SP Vulcănești	130	Compesor 2800/100
92	Generator Energy 6500MHX 3	131	Pompa pneumatica manuala Elemer PV-60 (inclusa in livrare) SPG sector Vulcănești
93	Generator ENERGY 9000t SECM SP Vulcănești	132	Dispozitiv de semnalizare CTX-17-6 SPG sector Vulcănești
94	Compresor ulei SECM /SECM SP Vulcănești/	133	Pompa pneumatica manuala Elemer PV-60 (inclusa in livrare) SPG sector Vulcănești
95	Motopompa SE 50X SECM SP Vulcănești	134	Imprimantă HP1505 SPG sector Drochia
96	Aparat sudura diesel /SECM SP Vulcănești/	135	Dispozitiv de îndoit țevă TT-3 SPG sector Drochia
136	Centrator secționat extern ȚZN 1221 (Dn.=1220mm) / Nr1/SECM SP Vulcănești/	166	Generator НК 750М SPG sector Chișinău
137	Centrator secționat extern ȚZN 1221 hidraulic 1221 (Dn.=1220mm)	167	Compesor 2800/100 SPG sector Chișinău
138	Centrator secționat extern ȚZN 821 (Dn.=820mm) / Nr1/SECM SP Vulcănești/	168	Compesor 2800/100 SPG sector Chișinău
139	Aparat sudura electrica 220 /SECM SP Vulcănești/	169	Pompa pneumatica manuala Elemer PV-60 (inclusa in livrare) SPG sector Vulcănești
140	Generator Energy 6500MHX 1	170	Dispozitiv de îndoit țevă TT-3 SPG sector Drochia
141	Generator HONDA 5,5 kW, Nr. 3 /SECM SP Drochia/	171	Compactor
142	Sudare generator Lincoln 305D	172	Barometru DPI 740
143	Compresor cu piston AIR CAST /SECM SP Drochia/	173	Barometru digital portabil
144	Compresor ulei SECM /SECM SP Drochia/	174	Aparat de sudura gysmi 195 /secția EG și M SLPD
145	Imprimanta HP P2035 /SECM SP Drochia/ / №1	175	Aparat cu ultrasunete pentru masurarea grosimii A1210 /secția EG și M SLPD
146	Aparat de sudura FRONIUS /SECM SP Drochia/	176	Generator de amestec metan-aer / secția EG și M SLPC
147	Aparat de sudura SAC Nr. 1, /SECM SP Drochia/	177	Manometru cu piston ametek pk-2 2010 gmss
148	Centrator secționat extern ȚZN 1021 (Dn.=1021mm) / Nr 1/SECM SP Drochia/	178	Notebook acer secția EG și M SLPC
149	Centrator secționat extern ȚZN 1021 hidraulic (Dn.=1021mm) / Nr 2/SECM SP Drochia/	179	Nutrometru NM 75-600/SMG Căusenii
150	Aparat Sudura electrica 220 W №1/SECM SP Drochia/	180	Osciloscop portabil
151	Generator de Sudare Lincoln 305D	181	Goniometru optic UO-2 SLPC
152	Detector de scurgeri de gaz Inspectra Laser (portabil)	182	Indicator digital ametek dti 1000 SLPC
153	Dispozitiv de verificare a gazelor pentru scurgeri de gaz CATEX SECM SP Chișinău	183	Defectoscop cu impulsuri "ИИУЛБСАР"

154	Generator de sudare Energy 220WHT 1	184	Aparat de măsură a grosimii pe bază de ultrasunet A1210
155	Invertor de sudura MASTER MMA 250 SECM SP Chșină	185	Generator electric SUBARU
156	Explozimetru-catarometru Catex3	186	Dispozitiv de depistare a defectelor a stratului izolant
157	Aparat Roentgen cu impuls (ПАМИР-300)	187	Dispozitiv de căutare și localizare a comunicațiilor subterane АППК-2000МП
158	Defectoscop (КРОНА-2И)	188	Generator electric "ENERGI" 220 V
159	Defector de concentrare a zonelor de stres metalic ИКН-М-	189	Multimetru electronic 43313.1
160	Negatoscop (HC-85-400)	190	Multimetru electronic 43313.1
161	Negatoscop (ZYVF-12)	191	Masina de gaurit "Корвет-43"
162	Laptop Lenovo (15-III Gree-3)	192	Transformator ОМП 4-10/10 rezerv
163	Aparat Roentgen cu impuls (ПАМИР-300)	193	Dispozitiv de măsurare a adgheziei Константа Ca2
164	Tester de duritate (TKM-359)	194	Dispozitiv de depistare a defectelor a stratului izolant
165	Indicator de grosime cu ultrasunet (A1210)	195	Dispozitiv de căutare și localizare a comunicațiilor subterane АППК-2000МП
196	Indicator de grosime cu ultrasunet (A1210)	201	Generator electric SUBARU
197	Aparat Roentgen cu impuls (АРИНА-1)	202	Generator electric diesel «ВЕПРЬ»
198	Generator pe benzină (HAGEL 6500 CLE-3) num fabricări 38202	203	Defectoscop cu impulsuri "ПУЛЬСАР"
199	Aparat Roentgen cu impuls (ПАМИР-300)	204	Complex de diagnosticare universal «Диакор»
200	Dispozitiv M-372 de măsurare a împământării	205	Complect de sudură КСУ-ЭХЗ-PROFI

7) Gestionarea volumelor de gaze

În conformitate cu prevederile art. 39 din Legea nr. 108 /2016, indiferent de modelul de separare implementat, operatorul sistemului de transport trebuie să gestioneze fluxurile de gaze naturale în rețelele de transport al gazelor naturale, ținând cont de schimburile cu alte sisteme cu care sunt interconectate.

În acest scop, operatorul sistemului de transport asigură funcționarea sigură, fiabilă și eficientă a rețelelor de transport al gazelor naturale, precum și disponibilitatea tuturor serviciilor de sistem, inclusiv a celor oferite la cerere, în măsura în care această disponibilitate nu depinde de un alt sistem de transport cu care este interconectată rețeaua sa.

OST „Vestmoldtransgaz” are ca scop îndeplinirea normelor naționale stabilite pentru transportul, tranzitul internațional, transport transfrontalier, dispecerizarea gazelor naturale și cercetarea în domeniul transportului de gaze naturale.

Serviciul Dispecerizare este asigurat în exclusivitate de către OST „Vestmoldtransgaz” și a fost constituit pentru gestionarea fluxurilor de gaze. Activitatea se desfășoară în tură continuă. Serviciul dispecerizare are următoarele atribuții și responsabilități:

- Determină regimurile tehnologice de transport a cantităților de gaze naturale prin sistemul de transport necesare stabilirii unei funcționări în condiții de siguranță și de eficiență economică a sistemului, precum și luării măsurilor impuse de menținere a funcționării în condiții de siguranță și neafectare pe cât este de posibil a capacităților de transport necesare din sistem, în situația apariției unor avarii.

- Realizează și urmărește actualizarea topologiei ST.

- Verifică și avizează toate Programele de lucru întocmite de Serviciul Exploatare - Mentenanță pentru lucrările programate, verifică și avizează Foile de manevră întocmite de Sectoarele de exploatare în scopul realizării în sistemul de transport a lucrărilor programate și neprogramate. După avizare și aprobarea de către Inginerul Șef a Foilor de manevră, urmărește efectuarea lucrărilor respective.
- Planifică și gestionează fluxurilor de transport al gazelor pentru tranzit, alimentarea și furnizarea neîntreruptă de gaze pentru consumul Republicii Moldova.
- Exerciță controlul asupra tuturor schimburilor de fluxuri de gaze, face schimbul de informații cu dispeceratele operatorilor adiacenți de transport gaze, operatorii sistemelor de distribuție și utilizatorii de sistem.
- În baza solicitării scrise a furnizorului de gaze de punere în funcțiune a unui obiectiv nou din sistemul de transport alocă noul consumator într-o zonă de calitate existentă sau într-una nouă, după caz.
- Analizează solicitările de capacitate ale terților și determină soluția/soluțiile posibile de racordare în condiții de siguranță la sistemul de transport și cu respectarea reglementărilor în vigoare. În situația existenței soluției de racordare la sistemul de transport elaborează în comun cu Serviciul exploatare și mentenanță, la cerere Avizul de racordare, Avizul de interconectare la ST(sistemul de transport) a solicitantului.
- Colaborează cu Serviciul exploatare și mentenanță la elaborarea și verificarea fișelor tehnice de date pentru stațiile de predare, stațiile de reglare și măsurare și a temelor de proiectare de capacitate de transport în sistemul de transport, la verificarea și avizarea documentațiilor tehnice de proiectare ale conductelor și instalațiilor tehnologice noi din sistemul de transport în sensul asigurării parametrilor tehnologici solicitați prin tema de proiectare.
- Coordonează Planul de mentenanță, și graficele calendaristice de lucrări pentru obiectivele sistemului de transport al gazelor și Graficul întreruperilor planificate, participă la organizarea implementării acestora.
- Realizează și actualizează schema zonelor de bilanț ale sistemului de transport, ținând seama de modificările apărute.
- Face propuneri pentru reabilitarea, modernizarea și, după caz, dezvoltarea sistemului de transport, ținând cont de informațiile cumulate pe parcursul unui an calendaristic și a constatărilor proprii.
- Preia și introduce într-o bază de date la oră pară/orar datele privind parametrii operativi (p,Q) din Sistemul de Transport.
- Analizează parametrii operativi în vederea corelării surselor cu nivelurile de consum.
- Monitorizarea permanentă a proceselor de (re)nominalizare și corelare a cantităților nominalizate de US, atât pe puncte domestice cât și pe punctele de interconectare în vederea realizării fluxurilor fizice pe aceste puncte.
- Înregistrarea în mod continuu, a notificărilor în PVT aferente tranzacțiilor încheiate de către US;
- Asigură controlul asupra evidenței zilnice a gazelor furnizate către utilizatorii de sistem, conform nominalizărilor corelate și prevederilor contractului de transport gaze.
- Urmărește operativ situația parametrilor din gazoduct, respectiv din SMG-uri, SP-uri și SRM-uri și puncte de intrare /ieșire aferente, pentru menținerea acestora în limitele stabilite în acordurile de interconectare/acordurile de operare.
- Asigură dispecerizarea operativă și permanentă a gazoductului prin dispunerea către operatori a manevrelor necesare a fi efectuate în instalațiile tehnologice (SCV, PI, SRM,) în scopul menținerii regimurilor optime de transport.
- Consemnează în registrul de activitate Dispeceri, informații privind:
 - ✓ Manevre în ST
 - ✓ Lucrări în sistem
 - ✓ Primiri/transmiteri de documente
 - ✓ Situații neprevăzute și mod de rezolvare

- Calculează orar valoarea LinePack-ului
- Ține evidența cantităților de gaze vehiculate și calculează pierderile de gaze și a consumurilor tehnologice urmare a lucrărilor programate și neprogramate.
- Determină și calculează cantitățile de gaze naturale exprimate în unități de volum și energie în toate punctele de măsurare.
- Ține evidența întreruperilor programate și neprogramate, precum și a limitărilor în funcționarea rețelelor de gaze.
- Întocmește rapoarte conform legislației aplicabile, cu privire la:
 - ✓ întreruperea și limitarea în funcționarea rețelelor;
 - ✓ consumul tehnologic și pierderile de gaze în rețea;
 - ✓ stațiile de predare (număr, productivitate și durată de exploatare, presiune și diametru);
 - ✓ stațiile de compresare (tipul stației, tipul motoarelor electrice gaze, puterea instalată, puterea lucrătoare, productivitatea, numărul de agregate de pompare și durata de exploatare);
 - ✓ conductele de transport gaze (diametru, presiunea, lungimea și durata de exploatare).

8) Echilibrarea sistemului de gaze

Conform Hotărârii ANRE nr. 561 din 15.09.2023 privind asigurarea echilibrării sistemului de transport al gazelor naturale în Republica Moldova, începând cu din 19.09.2023, SRL „Vestmoldtransgaz” a fost desemnată în calitate de entitate responsabilă de asigurarea echilibrării sistemului de transport al gazelor naturale. Astfel, în scopul asigurării operării eficiente a sistemului de gaze naturale din zona de echilibrare a Republicii Moldova, OST „Vestmoldtransgaz” este responsabil de:

- ✓ echilibrarea în cadrul zonei de echilibrare a Republicii Moldova;
- ✓ înregistrarea Părții Responsabile de Echilibrare (PRE) și încheierea contractelor de echilibrare;
- ✓ încheierea de acorduri de cooperare cu Operator Sistem de Transport (OST) și Operator Sistem Distribuție (OSD) din zona de echilibrare a Republicii Moldova;
- ✓ procurarea Produselor Standardizate pe Termen Scurt (PSTS) și serviciilor de echilibrare în cadrul unor contracte transparente și nediscriminatorii;
- ✓ cooperarea cu operatorii de platforme de tranzacționare pentru a facilita dezvoltarea pieței gazelor naturale;
- ✓ stabilirea plății pentru neutralitate;
- ✓ primirea, corelarea și confirmarea continuă a notificărilor comerciale de la PRE la Punctul Virtual de Tranzacționare (PVT);
- ✓ redirecționarea prognozelor de măsurare non-zilnice recepționate de la OSD către PRE;
- ✓ inițierea unor acțiuni de echilibrare (echilibrarea operațională), în funcție de necesitățile OST, inclusiv determinarea (calcularea) fluxurilor efective de gaze naturale la punctele de interconectare dintre OST în zona de echilibrare a Republicii Moldova;
- ✓ prezentarea de informații către PRE cu privire la capacitățile alocate și dezechilibre;
- ✓ echilibrarea comercială a portofoliilor de echilibrare, în special determinarea dezechilibrelor, costului de înlăturare a dezechilibrelor, plățile pentru dezechilibre și decontarea lor financiară;
- ✓ determinarea soldurilor conturilor de rețea și a sumelor lunare care urmează a fi decontate;
- ✓ prezentarea informațiilor privind transparența pe piața angro și în zona de echilibrare a Republicii Moldova, conform prevederilor Regulilor Pieței Gazelor Naturale.

4.3.4. Disponerea de resurse umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor OST

Prin Hotărârea ANRE nr.434 din 07.07.2023, SRL „Vestmoldtransgaz” începând cu data de 19 septembrie 2023, a fost desemnată în calitate de operator unic al Sistemului de transport al gazelor naturale din Republica Moldova. Potrivit pct.5 din Hotărârea menționată au fost prevăzute mai multe acțiuni preparatorii, inclusiv „Determinarea necesităților de personal ce va fi preluat de SRL „Vestmoldtransgaz” odată cu preluarea funcțiilor de bază de la SRL „Moldovatransgaz””. Astfel,

Informații privind calificarea personalului

Conform situației din 19.09.2023, numărul scriptic al personalului societății a constituit 61 persoane (inclusiv Consiliul societății). Astfel, societatea este completată cu personal în proporție de 58%.

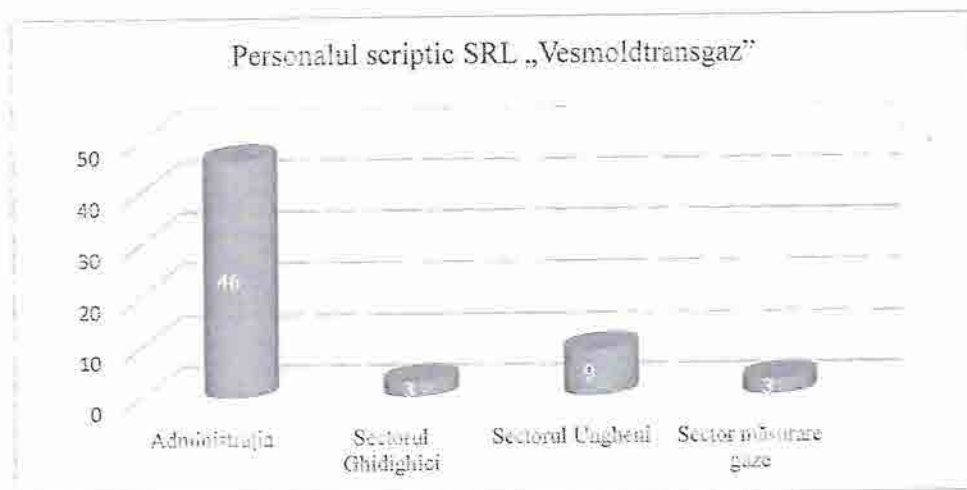

Figura 1. Personalul scriptic al Societății (de facto)

Totodată, având în vedere faptul că atribuțiile tehnice de menținere a funcționalității și securității industriale ale rețelelor de transport al gazelor naturale, urmează a fi asigurate în conformitate cu Contractul de mentenanță nr. 25/23 din 18.09.2023 de către SRL „Moldovatransgaz”, care dispune de personalul calificat și de toate mijloacele și utilajele tehnice necesare, potrivit Anexei nr. 5 la Contractul menționat, SRL „Moldovatransgaz”, a pus la dispoziția OSI o listă de 518 specialiști calificați, care urmează să presteze după necesitate serviciile de mentenanță a rețelelor de transport.

4.4. Corespunderea operatorului candidat cerințelor prevăzute la art.26 alin.(2) lit. c) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, privind asumarea angajamentului de a respecta un plan de dezvoltare a rețelei de transport a gazelor naturale pentru 10 ani.

În conformitate cu art. 42 alin. (2) din Legea 108/2016, OST este obligat, ținând cont de strategia energetică și de planul național integrat privind energia și clima, de oferta și de cererea actuală și prognozată, să elaboreze și, după consultarea prealabilă cu toate părțile interesate, să prezinte ANRE spre aprobare un plan de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani.

În acest sens SRL „Vestmoltransgaz” a prezentat spre aprobare Planul de dezvoltare pentru anii 2023-2032 ținând cont și de infrastructura preluată în locațiune de la SRL „Moldovatransgaz”. Planul de dezvoltare pentru anii 2023-2032, a fost aprobat de către ANRE prin Hotărârea nr. 820 din 22.12.2023. Acesta a fost elaborat având drept scop de bază consolidarea securității energetice prin dezvoltarea rețelei de transport al gazelor naturale și a capacităților de interconectare bidirecționale.

Structura sistemului de transport al gazelor naturale al SRL „Vestmoltransgaz” oferă posibilitatea identificării soluțiilor, care să răspundă necesităților de alimentare în condiții de siguranță a diferitelor zone de consum din țară și de creare a posibilităților de tranzitare a gazelor naturale prin sistemul de transport al Republicii Moldova. Pentru realizarea acestui obiectiv operatorul candidat a inclus în Planul de dezvoltare, proiectarea și construirea rețelei de transport al gazelor naturale pe direcția Nord Est-Sud Est a mun. Chișinău, direcția Prut-SNG Ungheni-PMG Todirești, direcția Ungheni-Bălți –Drochia cu conectarea în conducta de aspirație a SC Drochia amplasată pe rețeaua de transport al GN Ananiev-Cernăuți-Bogorodicieni, construcția magistralei pentru racordarea

conductei bransament Cimișlia-Hâncești cu conducta magistrală, construcția conexiunilor cu magistrala în regiunea Vulcănești, Căușeni⁸.

De asemenea au fost planificate și investiții în infrastructura existentă. Proiectele menționate, vor permite evitarea congestiilor fizice constatate, precum și preîntâmpinarea acestora datorită schimbării fluxurilor de aprovizionare cu gaze naturale, având în vedere schimbarea esențială a direcției fluxurilor de gaze și cerințele legislative noi privind crearea stocurilor de gaze naturale.

Analiza financiară a proiectului s-a efectuat luându-se în considerație costurile de investiție, costurile operaționale și veniturile generate de proiect.

4.5. Corespunderea operatorului cerințelor prevăzute la art.26 alin.(2) lit. d) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin confirmarea de către proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale privind disponerea de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile prevăzute la art.27 alin.(3). În acest sens, operatorul candidat trebuie să prezinte contractele de locațiune sau de predare-primire la deservire tehnică a rețelelor de gaze naturale, încheiate și/sau preluate de drept.

În conformitate cu art. 27 alin. (3) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108/2016, în cazul în care a fost desemnat un operator de sistem independent, proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale are următoarele obligații:

a) să coopereze cu operatorul de sistem independent și să-i acorde suportul necesar pentru îndeplinirea funcțiilor și a obligațiilor stabilite prin lege, precum și să îi ofere informațiile necesare în acest sens;

b) să finanțeze investițiile asupra cărora a decis operatorul de sistem independent și care au fost aprobate de către Agenție sau să își exprime consimțământul pentru finanțare din partea oricărei părți interesate, inclusiv din partea operatorului de sistem independent. Toate aranjamentele financiare relevante necesită aprobare din partea Agenției. Înainte de aprobare, Agenția urmează să se consulte cu proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale, precum și cu alte părți interesate;

c) să își asume răspunderea în legătură cu activele rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția răspunderii aferente funcțiilor și obligațiilor operatorului de sistem independent;

d) să ofere garanții, în caz de necesitate, pentru a facilita finanțarea dezvoltării rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent, în conformitate cu lit.b).

În conformitate cu Contractul de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023, OST al gazelor naturale precedent SRL „Moldovatrangaz”, a transmis în posesie și folosință bunurile care formează rețeaua de transport deținută în proprietate, precum și bunurile care formează rețeaua de transport a gazelor naturale, proprietate a SA „Moldovagaz”, asumându-și obligațiile:

7.1.6. Să acorde suport și asistență locatarului (SRL „Vestmoldtrangaz”), la solicitare, pentru exploatarea fiabilă a Rețelei de transport;

7.1.7. Să finanțeze investițiile asupra cărora a decis SRL „Vestmoldtrangaz” și care au fost aprobate de către ANRE în valoare, care nu poate fi mai mică decât valoarea amortizării/uzurii anuale aprobată de ANRE în scopuri tarifare a rețelelor de transport date în locațiune (Ua) și să finanțeze sau să își exprime consimțământul pentru finanțare din partea oricărei părți interesate, inclusiv, din partea locatarului, oricare investiții a căror valoare depășește valoarea Ua (conform anexei nr. 2 la Contract).

7.1.8. Să efectueze toate reparațiile capitale în vederea menținerii Rețelei de transport în conformitate cu destinația acesteia. Locatorul este obligat să coordoneze cu SRL „Vestmoldtrangaz” lucrările și reparațiile capitale în vederea planificării efectuării lucrărilor.

⁸ Planul de dezvoltare al SRL „Vestmoldtrangaz” pentru anii 2023-2032, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 820 din 22.12.2023.

Totodată, pct. 13.4. din Contract prevede că situațiile care nu au fost reglementate de contract se vor reglementa potrivit legii aplicabile. Din acest punct, conchidem că în cazul în care SRL „Vestmoldtransgaz” va solicita executarea de către proprietari a art. 27 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 108/2016, privind oferirea garanțiilor, în caz de necesitate, pentru a facilita finanțarea dezvoltării rețelelor de transport al gazelor naturale, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent, în conformitate cu art. 27 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 108/2016, SRL „Moldovatransgaz” va fi obligat să execute solicitarea în virtutea legii enunțate.

4.6 Corespunderea operatorului cerințelor prevăzute la art.26 alin.(2) lit. e) din Legea cu privire la gazele naturale, privind dispunerea de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile privind acordarea accesului la rețelele de transport al gazelor naturale și privind colaborarea cu operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional.

În scopul confirmării capacității sale de a respecta obligațiile privind cooperarea dintre operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional, SRL „Vestmoldtransgaz” a prezentat ANRE următoarele acorduri:

- Additional Agreement Nr.2 to the interconnection agreement of 30.12.2019 between Gas Transmission System Operator of Ukraine „Gas TSO of Ukraine” LLC and Gas Transmission System Operator of the Republic of Moldova „Moldovatransgaz” LLC and the Representative of Gas Transmission System Operator of the Republic Moldova in the Transnistrian Territory „Moldovagaz” JSC for the interconnection points Oleksiivka, Kaushany, Ananiiv, Grebenyky, Lymanske and the virtual exit point to near –border Moldovian consumers between gas transmission systems of Ukraine and Moldova.
- Acord de interconectare încheiat între SNTGN „Transgaz” SA și SRL „Vestmoldtransgaz” încheiat la 14.07.2020 și 11 Acorduri adiționale pentru punctul de intrare Ungheni.

4.7. Corespunderea operatorului cerințelor prevăzute la art.27 alin. (1) lit. a) și b) din Legea cu privire la gazele naturale, privind obligațiile

- a) De acordare și gestionare a accesului terților la rețelele de transport al gazelor naturale, inclusiv să colecteze tarifele de racordare, tarifele pentru prestarea serviciului de transport și alte plăți pentru serviciile prestate în calitate de operator al sistemului de transport;
- b) să exploateze, să întrețină, să modernizeze și să dezvolte rețelele de transport al gazelor naturale, să asigure capacitatea pe termen lung a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru a acoperi cereri rezonabile privind transportul gazelor naturale, elaborând și executând planurile de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale pentru 10 ani și planurile anuale de investiții. La modernizarea și la dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale, operatorul de sistem independent este responsabil de planificarea, construcția și darea în exploatare a infrastructurii noi. În acest sens, operatorul de sistem independent urmează să îndeplinească funcțiile și obligațiile stabilite la art.39.

Urmare a preluării de către SRL „Vestmoldtransgaz” a funcțiilor și sarcinilor operatorului sistemului de transport al gazelor naturale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu Hotărârea ANRE nr. 560 din 15.09.2023 cu privire la asigurarea continuității operării sistemului de transport al gazelor naturale în Republica Moldova, OST „Vestmoldtransgaz” a prezentat Agenției spre aprobare (în termenul indicat în Hotărârea nr. 560/2023) cererea privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale.

În acest context, având în vedere necesitatea asigurării executării corespunzătoare a obligațiilor OST prevăzute de art. 39 din Legea nr. 108/2016, ANRE a emis Hotărârea nr. 625 din

27.10.2023 privind aprobarea tarifelor reglementate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale prestat de către SRL „Vestmoldtransgaz”.

Acordarea și gestionarea accesului terților la rețelele de transport al gazelor naturale se efectuează exclusiv de către SRL „Vestmoldtransgaz” în conformitate cu Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, aprobat prin Hotărârea ANRE nr.421/2019 din 22.11.2019. Regulamentul nominalizat transpune articolele 1, 2, 13, 14, 16, 18, 20, 21, Anexa nr.1 din Regulamentul nr.715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele de transport al gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1775/2005.

Pe pagina oficială a OST (vmtg.md rubrica clienti/documente contractuale) sunt publicate modelele de documente și procedura aplicabilă pentru obținerea accesului la rețeaua de transport al gazelor naturale, încheierea contractului de transport gaze și rezervarea de capacitate prin intermediul platformei Regional Booking Platform.

Din noiembrie 2022, licitațiile de alocare a capacității se desfășoară în conformitate cu Codul rețelilor de gaze naturale aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 420/2019 în care s-a transpus Regulamentul (UE) Nr.2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor, care permite accesul echitabil și nediscriminatoriu al tuturor utilizatorilor de sistem, prin intermediul unei platforme electronice certificate de ENTSO-G.

SRL „Vestmoldtransgaz”, utilizează la alocarea capacității de transport a gazelor naturale la punctele de interconectare Platforma Regională de Rezervare a capacităților RBP, dezvoltată de către FGSZ Ltd Ungaria.

În scopul exploatării, întreținerii, modernizării și dezvoltării rețelilor de transport al gazelor naturale, ANRE a aprobat Planul de investiții pentru anul 2024 propus de SRL „Vestmoldtransgaz”, prin Hotărârea nr. 28 din 26.01.2024 (inclusiv cu proiectele investiționale ale proprietarului rețelilor - SRL „Moldovatransgaz”) cu o valoare totală de 189 382,6 mii lei mii lei, din care 99 028,4 mii lei din sursele financiare ale SRL „Moldovatransgaz” în baza contractului nr. 70-SJ din 04.09.2023 și nr. 25/23 din 18.09.2023.

Tabelul nr. 7

Nr. de ord.	Categorii de investiții	Investiții aprobate (Mii lei , fără TVA)
	Total, din care:	189 382,6
	În rețelele de gaze naturale	163694,4
A	Investiții în construcția de noi rețele și noi capacități de producere	56000,0
B	Investiții în rețele și capacități de producere existente	95434,7
C	Investiții în mijloace de transport, mașini, mecanisme, utilaje mecanice	4858,1
D	Investiții în echipamente de măsurare, aparate de control și diagnostică	13378,3
	inclusiv aferente rețelilor	7715,9
E	Investiții în clădiri și construcții	7543,8
	inclusiv aferente rețelilor	4543,8
F	Investiții în tehnică de calcul, tele-comunicații	4321,1
G	Investiții în imobilizări necorporale	6063,1
H	Alte investiții legate de activitatea licențiată	1783,5

4.7.1. Corespunderea proprietarului rețelelor de transport art. 27 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 privind interdicția îndeplinirii funcțiilor de acordarea și gestionare a accesului terților la rețelele de transport al gazelor naturale pe care le deține cu titlu de proprietate și nici cele privind elaborarea și executarea planurilor de dezvoltare a rețelelor de transport al gazelor naturale și a planurilor de investiții.

În conformitate cu Contractul de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023, SRL „Moldovatrangaz” a transmis către SRL „Vestmoldrangaz” în posesie și folosință rețeaua de transport și s-a obligat să execute următoarele obligații relevante interdicțiilor prevăzute de art. 27 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 în calitate de proprietar de rețea:

7.1.2. Să acorde posesiunea exclusivă și fără impedimente, continuă și inviolabilă a rețelei de transport în timpul derulării contractului. Dacă în folosirea rețelei de transport vor apărea piedici din vina Locatarului (SRL „Moldovatrangaz”), Locatarul va fi exonerat de plata chiriei aferentă perioadei în care nu și-a putut exercita drepturile contractuale și obligațiunile legale.

7.1.5 Să nu intervină în activitatea SRL „Vestmoldrangaz” .

Concomitent, acordarea și gestionarea accesului utilizatorilor de sistem la rețelele de transport este o obligație a operatorului sistemului de transport impusă acestuia prin art.30 alin. (2) din Legea nr. 108/2016. Este de menționat că potrivit noțiunilor definite de art. 2 al Legii nr. 108/2016, *operator al sistemului de transport*, semnifică o întreprindere de gaze naturale *titular de licență* pentru transportul gazelor naturale care dispune de rețele de transport al gazelor naturale, îndeplinește funcții de transport al gazelor naturale și este responsabilă de exploatarea, întreținerea, modernizarea, inclusiv rețehnologizarea, și dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale și a interconexiunilor, precum și de asigurarea capacității rețelelor de transport al gazelor naturale de a satisface pe termen lung un nivel rezonabil al cererii privind prestarea serviciului de transport al gazelor naturale. În acest context, menționăm, că proprietarul rețelei de transport SRL „Moldovatrangaz” nu mai deține licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale începând cu data de 19.09.2023 (Hotărârea ANRE nr. 483 din 18.09.2023 privind retragerea licenței SRL „Moldovatrangaz”) și respectiv, de drept nu mai poate desfășura activitate licențiată. Este de menționat, că desfășurarea activității licențiate în lipsa licenței respective se supune sancționării în conformitate cu legislația în vigoare.

4.8.1. Corespunderea proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale cerințelor stabilite la art. 28 din Legea nr. 108/2016 privind separarea proprietarului rețelelor de transport.

1. Potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016, dacă după îndeplinirea condițiilor stabilite la art.26 din legea nominalizată a fost desemnat un OST, proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale care este parte a unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală trebuie să fie independent, cel puțin din punct de vedere funcțional, decizional și al formei juridice de organizare, față de alte activități care nu sînt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale.

La data de 19.09.2023, când a fost preluată de către SRL „Vestmoldrangaz” rețeaua de transport al gazelor naturale aflate anterior în gestiunea SRL „Moldovatrangaz”, conform actelor prezentate⁹ de operatorul candidat, erau înregistrați următorii proprietari de rețea:

1) SRL „Moldovatrangaz”, deține în proprietate – 288,099 km. Începând cu data de 19.09.2023, nu mai deține licență pentru activitatea de transport a gazelor naturale. Conform Contractului nr. 25/23 din 18.09.2023, întreprinderea prestează servicii de mentenanță a rețelelor de transport a gazelor naturale transmise în locațiune către SRL „Vestmoldrangaz”. Licențe pentru activitățile reglementate de ANRE, SRL „Moldovatrangaz”, nu deține. Având în vedere faptul că proprietarul rețelei de transport al gazelor naturale nu deține licențe pentru activitățile de furnizare sau trading a gazelor naturale și respectiv, nu desfășoară activitățile respective, se constată că acesta este

⁹ Scrisoare SRL „Moldovatrangaz” nr. 14-778 din 06.06.2023 cu anexe 294 file.

independent din punct de vedere funcțional, decizional și al formei juridice de organizare, față de alte activități care nu sunt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale și corespunde cerințelor art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016.

2) SA „Moldovagaz”, este proprietar al rețelei de transport a gazelor naturale cu o lungime de 1011,271 km. Rețelele de transport a gazelor naturale, împreună cu alte mijloace fixe, utilaje au fost transmise în folosință gratuită către SRL „Moldovatrangaz” la data de 30.09.1999. În scopul asigurării certificării OST al gazelor naturale SRL „Vestmoldtrangaz” desemnat provizoriu de către ANRE prin Hotărârea nr. 434 din 07.07.2023, SA „Moldovagaz” a aprobat Hotărârea nr. 16/13 din 04.09.2023 „Cu privire la încheierea Contractului de locațiune dintre SRL „Moldovatrangaz” și SRL „Vestmoldtrangaz”, prin care a acceptat încheierea de către SRL „Moldovatrangaz” a unui singur contract de locațiune în privința rețelelor de transport al gazelor naturale, obiectul căruia constituie atât rețelele din proprietatea SRL „Moldovatrangaz” cât și cele transmise în folosință de către SA „Moldovagaz”. Totodată, la data de 04.09.2023 a fost semnat Acordul adițional de către SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatrangaz” prin care a fost modificat Contractul de transmitere în folosință a bunurilor din 30.09.1999, astfel încât SRL „Moldovatrangaz” să fie împuternicit cu dreptul de a transmite în locațiune bunurile transmise în gestiune conform Contractului menționat.

Precizăm, că prin Contractul de transmitere în folosință a bunurilor din 30.09.1999, SA „Moldovagaz” a transmis SRL „Moldovatrangaz”, mijloace fixe și utilaje în valoare de 18 324 485 lei în scopul desfășurării activității economice stabilite în Statutul întreprinderii. Este de menționat, că deși bunurile respective (rețele de transport al gazelor naturale, utilaje etc) au fost transmise doar în folosință, acestea până la momentul actual sunt indicate în documentele de constituire ale SRL „Moldovatrangaz” ca aport al fondatorului în capitalul social.

SA „Moldovagaz” este titular al licenței pentru furnizarea gazelor naturale, îndeplinește obligația de furnizor de ultimă opțiune pe întreg teritoriul Republicii Moldova, precum și obligația de serviciu public în raport cu majoritatea consumatorilor țării.

3) **Autorități ale administrației publice centrale**, reprezentată de **Agenția Proprietății Publice**, în baza Anexei nr. 4¹ al Hotărârii Guvernului nr. 902 din 06.11.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, fiind deținător de acțiuni (cotei statului) în SA „Moldovagaz” are în proprietate – 46,580 km de rețea „Tocuz-Căinari-Mereni” și „Floreni”. Rețelele de transport al gazelor naturale aflate în proprietatea statului au fost transmise în deservire tehnică la data de 30.12.2009, Conform Contractului nr. 2/11 de predare-primire la deservire tehnică a rețelelor de gaze naturale semnat între Ministerul Economiei (care la acel moment deținea cota statului în SA „Moldovagaz”) și SRL „Moldovatrangaz”.

4) **Autoritățile administrației publice locale**, dețin în proprietate **177,650 km** de rețeaua de transport a gazelor naturale:

- **Consiliul raional Cahul, s. Gavanoasa**, a transmis conform Contractului nr. 2/2 din 01.10.2012 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea de 0,750 km;
- **Consiliul raional Leova** a transmis conform Contractului nr. 2/3 din 09.09.2014 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea 42,0 km;
- **Consiliul raional Soroca** a transmis conform Contractului nr. 7 din 03.01.2012 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea de 34 km;
- **Primăria com. Alexăndreni** a transmis conform Contractului nr. 2/5 din 24.08.2015 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea-1,210 km;
- **Consiliul raional Hâncești** a transmis conform Contractului nr. 2/6 din 02.08.2007 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea– 19,2 km;
- **Consiliul raional Ungheni** a transmis conform Contractului nr. 2/7 din 01.08.2014 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lung – 47,88 km;

- **Consiliul raional Ștefan Vodă** a transmis conform Contractului nr. 2/8 din 05.07.2013 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lung-21,779 km;
- **Primăria sat. Dezghinja** a transmis conform Contractului nr. 2/9 10.07.2012 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lung- 0,300 km;
- **Consiliul raional Cantemir** a transmis conform Contractului nr. 2/13 din 04.05.2022 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lung- 8,84 km;
- **Primăria Ferapontievca** a transmis conform Contractului nr. 2/12 din 09.01.2023 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lung- 0,19 km.

5) **Companii private:**

- **ÎM „Rotalin Gaz Trading”**, titular al licenței pentru furnizarea gazelor naturale Seria AC 001686 din 24.08.2010 și a licenței pentru distribuția gazelor naturale Seria AC 001409 din 24.08.2010. Deține în proprietate 25,570 km de rețea de transport al gazelor naturale (bransament), care au fost transmise conform Contractului nr. 2/10 din 03.05.2010 de primire-predare la deservire tehnică către SRL „Moldovatrangaz”.

- **SRL „Garma -Grup”**, titular al licenței pentru furnizarea energiei electrice Seria AC nr. 001408 din 21.02.2017. A transmis conform Contractului nr. 56-SP din 05.11.2018 de predare-primire la deservire tehnică, rețeaua de transport al gazelor naturale cu lungimea de 0,055 km către SRL „Moldovatrangaz”.

- **UMG «Pricarpatrangaz» (Ucraina)** proprietar a 10,56 km de rețea de transport al gazelor naturale (statutul activelor este incert și provine dintr-o situație istorică, nu au fost prezentate careva materiale).

Analizând informația disponibilă referitoare la proprietarii rețelei de transport transmise în gestiune către SRL „Vestmoldrangaz” se constată următoarele.

SA „Moldovagaz”, este cel mai mare proprietar al rețelelor de transport al gazelor naturale, care deține cu titlu de proprietate 60 % din rețeaua de gaze naturale de pe teritoriul Republicii Moldova. Până la data semnării Contractului de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023 prin care SRL „Moldovatrangaz” a transmis către SRL „Vestmoldrangaz” în posesie și folosință rețeaua de transport, SA „Moldovagaz” a constituit o întreprindere integrată pe verticală în sensul cerințelor art. 26 alin. (1) și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016, reieșind din noțiunile definite de art. 2 al Legii nr. 108/2016, care stipulează că „*întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală – întreprindere de gaze naturale sau grup de întreprinderi de gaze naturale în cadrul căreia sau în cadrul cărora aceeași persoană este îndreptățită/aceleași persoane sunt îndreptățite, direct sau indirect, să exercite controlul și care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de transport, de distribuție sau de stocare a gazelor naturale și cel puțin una dintre activitățile de producere, de trading sau de furnizare a gazelor naturale*”.

Totodată, reieșind din prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr.108/2016, respectarea obligației privind independența întreprinderii integrate pe verticală de activitatea de furnizare și trading a gazelor naturale, este condiționată de realizarea condițiilor prevăzute la art. 26 din Legea nr. 108/2016 și desemnarea operatorului de sistem independent. Prin urmare, obligațiile SA „Moldovagaz” privind separarea acestuia în calitate sa de proprietar al rețelelor de transport al gazelor naturale, devin imperative după desemnarea și certificarea operatorului sistemului de transport independent SRL „Vestmoldrangaz”.

SRL „Moldovatrangaz” deține titlu de proprietate asupra 17,12 % din rețeaua de transport al gazelor naturale de pe teritoriul Republicii Moldova. La momentul certificării OST „Moldovatrangaz” nu deține nici o licență pentru activitățile reglementate de ANRE și respectiv nu desfășoară activități de furnizare sau trading al gazelor naturale. Din aceste considerente, concluzionăm, că aceasta corespunde condițiilor de separare a proprietarului rețelelor de transport în sensul art. 28 alin. (1) al Legii nr. 108/2016.

ÎM „Rotalin Gaz Trading” SRL deține titlul de proprietate asupra 1,52 % din rețelele de transport al gazelor naturale de pe teritoriul Republicii Moldova, ceea ce constituie o pondere neesențială și nu prezintă riscuri a unui eventual control asupra OST „Vestmoldtransgaz”.

Menționăm, că potrivit noțiunilor definite de art. 2 din Legea nr. 108/2016, control asupra unei întreprinderi, semnifică *„drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, separat sau împreună și având în vedere circumstanțele de drept sau de fapt implicate, conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi, în special prin drepturi de proprietate sau de folosință asupra tuturor activelor întreprinderii sau a unei părți din acestea și/sau prin drepturi sau prin contracte care conferă o influență decisivă asupra structurii întreprinderii, asupra voturilor sau deciziilor organelor de conducere ale întreprinderii”*.

În continuare, constatăm că ÎM „Rotalin Gaz Trading” SRL este o întreprindere de gaze naturale integrată pe orizontală, reieșind din noțiunile definite de art. 2 al Legii nr. 108/2016, care stipulează că *„întreprindere de gaze naturale care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producere, de transport, de distribuție, de stocare, de trading sau de furnizare a gazelor naturale”*. În acest context, este de menționat, că potrivit art. VI alin. (5) din Legea nr. 249/2022 *„...Sunt exonerati de obligația privind separarea funcțională și legală operatorii sistemelor de distribuție care deservește un număr mai mic de 100000 de consumatori finali sau care nu fac parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală”*. Prin urmare, ÎM „Rotalin Gaz Trading”, cade sub incidența normei citate și poate desfășura concomitent activitatea de distribuție și trading sau furnizare a gazelor naturale. Având în vedere cele expuse, precum și ținând cont de faptul că interdicția de la art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016, se referă expres la întreprinderile de gaze naturale care fac parte *„a unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală”*, ANRE constată că ÎM „Rotalin Gaz Trading”, nu constituie obiectul interdicției stabilit în norma nominalizată și nu reprezintă subiectul prezentei certificări din perspectiva calității sale de proprietar a 1,52 % din rețeaua gestionată de către OSI.

SRL „Garma -Grup”, deține în proprietate 0,055 km de rețea de transport a gazelor naturale (bransament), fapt ce exclude orice control asupra operatorului sistemului de transport al gazelor naturale. Este titular al licenței Seria AC nr. 001408 din 21.02.2017 pentru activitatea de furnizare a energiei electrice. Totodată, constatăm că aceasta nu constituie o *întreprindere de gaze naturale integrată*, în sensul Legii nr. 108/2016, având în vedere faptul că aceasta nu deține licențe pentru activitățile din sectorul gazelor naturale și respectiv, nu desfășoară careva activități în sectorul nominalizat. Cu titlu de precizare menționăm, că norma privind incidența noțiunii de *„întreprindere care desfășoară una din activitățile de producere sau de furnizare”* în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, nu este aplicabilă în cazul dat, din considerentul, că art. 25 alin. (7) al Legii nr. 108/2016, prevede expres imputarea prevederilor respective, doar situațiilor descrise la art. 25 din legea menționată și anume în cazul *„separării operatorului sistemului de transport”*.

Agenția Proprietății Publice (APP), este o autoritate de administrație publică centrală, care deține proprietate asupra 2,77 % din rețelele de gaze naturale de pe teritoriul Republicii Moldova, fapt ce exclude realizarea unui eventual control asupra operatorului candidat.

Cu titlu informativ, menționăm, misiunea APP este asigurarea realizării politicii statului în domeniul administrării și deetatizării proprietății publice, prin consolidarea, protecția și valorificarea proprietății publice, inclusiv exercitând, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu cota statului în capital social, în modul stabilit și în limitele competențelor atribuite de cadrul normativ. Conform Hotărârii Guvernului nr. 902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, aceasta exercită rolul de fondator și deținător de acțiuni (părți sociale) la următoarele întreprinderi din sectorul energetic:

- SA „RED Nord”, titular al licenței Seria A MMI 000097 din 05.06.2023 pentru *activitatea de distribuție a energiei electrice*;

- SA „CET - Nord”, titular al licenței Seria AA nr. 0645573 din 10.06.2008 pentru *activitatea de producere a energiei electrice*; Seria AC nr. 000552 din 01.12.2015 pentru *activitatea de producere, distribuție și furnizarea energiei termice*;
- SA „Termoelectrica” titular al licenței Seria A MMI nr. 000096 din 05.06.2023 pentru *activitatea de producere a energiei electrice*; Seria AC nr. 000654 din 02.10.2015 pentru *activitatea de producere, distribuție și furnizarea energiei termice*;
- SA „Energocom” titular al licenței Seria A MMI nr. 000087 din 16.01.2018 pentru *activitatea de furnizare a energiei electrice*; Seria A MMI 000088 din 16.01.2018 pentru *activitatea de furnizarea gazelor naturale*;
- SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Seria AC nr. 001438 din 31.01.2020 pentru *activitatea de furnizare a energiei electrice*;
- SA „Moldovagaz” titular al licenței Seria AC nr. 001402 din 06.11.2018 pentru *activitatea de furnizare a energiei electrice*.

Având în vedere cele expuse concluzionăm, că APP se încadrează în rigorile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016, reieșind din faptul că, funcțional, decizional din punct de vedere al formei juridice de organizare, este separat de întreprinderile care desfășoară activități care nu sunt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale.

Referitor la autoritățile administrație publice locale, ANRE constată că cele 10 Consilii locale dețin împreună 10,55 % din rețelele de transport al gazelor naturale gestionate de către operatorul candidat, însă ponderea separată a fiecărui APL nu poate fi considerată una esențială și decesivă. Astfel, acestea nu pot influența sub nici o formă activitatea operatorului candidat. Mai mult ca atât, evaluarea Consiliilor locale sub aspectul separării de activități care nu sunt legate de transportul, distribuția sau stocarea gazelor naturale, nu este oportună din considerentul că acestea nu desfășoară activități economice și nu au rol de fondatori ai unor întreprinderi din sectorul energetic.

4.8.2. Corespunderea proprietarului rețelelor de transport art. 28 alin. (2) din Legea nr. 108/2016, potrivit căroră, acesta este obligat să respecte următoarele condiții minime:

- a) persoanele cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale să nu participe în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere, de trading sau de furnizare a gazelor naturale;
- b) să fie întreprinse măsurile necesare pentru a garanta că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sînt luate în considerare astfel încît să se asigure faptul că au posibilitatea de a acționa independent;
- c) proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale să elaboreze un program de conformitate care să conțină măsurile întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a acestui program. Programul de conformitate trebuie să conțină, de asemenea, informații cu privire la obligațiile specifice impuse angajaților proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale pentru realizarea obiectivelor respective. Persoana sau organul care răspunde de monitorizarea programului de conformitate își desfășoară activitatea în conformitate cu art.34 și 35 și prezintă Agenției un raport anual în care să fie menționate măsurile întreprinse pentru realizarea programului de conformitate. Raportul respectiv se publică pe pagina electronică a proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale.

1) Analizând proprietarul rețelei de transport al gazelor naturale SA „Moldovagaz” prin prisma realizării cerinței indicate la art. 28 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 108/2016, ANRE constată următoarele:

- SA „Moldovagaz” este titular al licenței pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale și respectiv desfășoară activitatea de furnizare a gazelor naturale, inclusiv în contextul obligațiilor de serviciu public, impuse de ANRE după cum urmează:

- SA „Moldovagaz” execută obligația de serviciu public privind furnizarea de ultimă opțiune pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu Hotărârea ANRE nr. 444 din 12.10.2021;
 - SA „Moldovagaz” execută obligația de serviciu public de furnizare a gazelor naturale consumatorilor finali la parametrii de calitate stabiliți, la preturi reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat în baza Hotărârii ANRE nr. 487/2019 din 20.12.2019;
 - Execută obligații contractuale, conform Contractului nr. 1GM-07-11 încheiat între SAP „Gazprom” și SA „Moldovagaz” privind condițiile de furnizare a gazelor naturale în Republica Moldova pentru anii 2007-2011, prelungit prin Acordul adițional nr. 19 din 29.10.2021, până la data de 30.09.2026.
- Conform Art. 47 pct. 1 din Statutul SA „Moldovagaz” înregistrat la ASP la data de 30.07.2021, organul executiv și persoanele cu funcții de răspundere este Consiliul de administrație condus de Președinte. Conform pct. 3 al articolului menționat, de competența Consiliului de administrație țin toate chestiunile de conducere a activității curente a Societății cu excepția celor ce țin de competența Adunării generale și a Consiliului de observatori. Conform Regulamentului Consiliului de administrație al Societății cu modificările introduse din 04.03.2009, Președintele Consiliului de administrație este conducătorul administrativ principal care fără procură hotărăște toate întrebările în afară de cele care țin de competența Adunării generale a acționarilor, Consiliului de Observatori și Consiliului de administrație. Componența organelor de conducere, se prezintă după cum urmează:

Consiliul de Observatori al SA „Moldovagaz”:

1. Vitalii Markelov - Președinte al Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz” Vicepreședinte al Consiliului de Administrație, SAP „Gazprom”;
2. Constantin Borosan - Vicepreședintele Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz”, Secretar de stat al Ministerului Energiei;
3. Serghei Kuzneț - Membru al Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz”, Membru al Consiliului de Administrație, Șef de Departament, SAP „Gazprom”;
4. Kirill Neumin - Membru al Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz”, Șef Direcție, SAP „Gazprom”
5. Dmitrii Handoga - Membru al Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz”, Șef de Departament, SAP „Gazprom”;
6. Sergiu Tofilat - Membru al Consiliului de Observatori SA „Moldovagaz”, Reprezentant al societății civile din RM.

Consiliu de administrație;

1. Vadim Ceban - Președinte al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”;
2. Vitalie Țurcanu - Vicepreședinte al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”;
3. Nicolai Vasiliev - Vicepreședinte al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef Direcție SAP „Gazprom”;
4. Denis Emelyanov - Vicepreședinte al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef-adjunct Direcție SAP „Gazprom”;
5. Mihail Yuriev - Membru al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef-adjunct Departament SAP „Gazprom”;
6. Pavel Vlasov - Membru al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef Direcție SAP „Gazprom”;
7. Anton Bubenov - Membru al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef Secție SAP „Gazprom”;
8. Ilie Tutunaru - Membru al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”;

9. Alexandru Șevciuc - Membru al Consiliului de Administrație SA „Moldovagaz”, Șef Direcție economico-financiară SA „Moldovagaz”.

Reieșind din Statutul SA „Moldovagaz”, Regulamentele organelor de conducere ale SA „Moldovagaz” precum și listele nominale ale reprezentanților organelor de conducere ale furnizorului, se constată că persoanele cu funcții de răspundere/conducere a proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale, participă în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere, de trading sau de furnizare a gazelor naturale și prin urmare nu corespund restricțiilor art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 108/2016.

2) Analizând proprietarul rețelei de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatrangaz” prin prisma realizării cerinței indicate la art. 28 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 108/2016, ANRE constată următoarele:

- SRL „Moldovatrangaz”, începând cu data de 19.09.2023 nu mai deține licențe pentru activitățile reglementate de ANRE, respectiv nu desfășoară careva genuri de activitate în sectorul energetic.
- SRL „Moldovatrangaz”, funcționează în baza Statutului aprobat de Consiliul de Observatori al SA „Moldovagaz” la 13.07.1999 prin Hotărârea nr. 10 și înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 30.09.1999. Până în prezent, nu au fost aprobate Statutul SA „Moldovatrangaz” în redacție nouă și Regulamentul Consiliului de Observatori al SRL „Moldovatrangaz”, proiectele cărora au fost anexate la cererea de certificare înregistrată la ANRE la data de 30.04.2021 prin scrisoarea nr. 14-329.

Reieșind din Statutul în vigoare al întreprinderii SRL „Moldovatrangaz”, organul suprem al Societății este Adunarea generală a asociaților (SA „Moldovagaz”- asociat unic cu cota 100%). Deși, Statutul prevede în calitate de organ executiv al Societății - Consiliul de administrație, de facto, acesta nu este desemnat și respectiv, nu funcționează. Astfel, funcția de organ executiv, o îndeplinește doar administratorul întreprinderii, atribuțiile căruia, nu sunt expres prevăzute de Statut. În aceste circumstanțe nu poate fi dată o apreciere fondată asupra organelor și persoanelor cu funcții de conducere prin prisma art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 108/2016. Totodată, având în vedere faptul că asociatul unic, este un titular de licență activ pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, iar în conformitate cu art. 9 din Statutul SRL „Moldovatrangaz” se constată că adunarea generală a asociaților are statut de organ suprem al Societății, concluzionăm că persoanele cu funcții de răspundere/conducere a proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatrangaz”, participă în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de producere, de trading sau de furnizare a gazelor naturale și prin urmare nu corespund restricțiilor art. 28 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 108/2016.

În partea ce ține de asigurare a independenței, proprietarului sistemului de transport cel puțin din punct de vedere funcțional, decizional și a formei juridice de organizare față de activitatea de furnizare și trading al gazelor naturale, prin întreprinderea măsurilor de garantare a faptului că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale, sunt luate în considerare astfel, încât să se asigure faptul că aceștea au posibilitatea de a acționa independent în contextul art. 28 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 108/2016, ANRE concluzionează următoarele.

SA „Moldovagaz” are prestabilite strict în Statutul întreprinderii, în Regulamentul de funcționare a Consiliului de Observatori și Regulamentul Consiliului de administrație, atribuțiile și drepturile organelor de conducere ale întreprinderii. Totodată, documentele enumerate stabilesc și componența organelor de conducere și organelor executive, astfel încât să fie asigurat un echilibru proporțional între reprezentanții acționarilor majoritari, care să permită aprobarea unor hotărâri care

să asigure respectarea intereselor tuturor grupurilor de acționari. La momentul certificării OST „Vestmoldtransgaz” în Consiliul de Observatori al SA „Moldovagaz” sunt desemnați 4 reprezentanți ai SAP „Gazprom”, 1 reprezentant al statului Republica Moldova și 1 reprezentant al societății civile. Pct. 9 subpct. 6 din Regulamentul Consiliului de Observatori, stabilește că cvorumul pentru desfășurarea ședinței, constituie cel puțin 5 membri ai Consiliului.

În continuare, menționăm, că Consiliul de administrație al SA „Moldovagaz” este constituit din 9 persoane, dintre care 5 reprezentanți din cadrul SAP „Gazprom” și 4 reprezentanți din cadrul SA „Moldovagaz”. Ședințele Consiliului de administrație al SA „Moldovagaz” se consideră deliberative cu prezența a cel puțin 7 membri. Deciziile se adoptă cu votul majorității a cel puțin 7 membri ai Consiliului, fapt ce permite respectarea unui echilibru în interesele grupurilor de acționari.

Reieșind din cele expuse, se constată că reglementările interne ale SA „Moldovagaz” **corespund cerințelor art. 28 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 108/2016.**

Măsurile de garantare a faptului că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere ale proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale, pot fi identificate doar în Statutul proprietarului rețelelor de transport SRL „Moldovatransgaz”. Potrivit prevederilor art. 9 din Statutul SRL „Moldovatransgaz”, asociatul unic are dreptul de a adopta hotărâri în privința la toate chestiunile de activitate ale Societății.

Reieșind din cele expuse, se constată că reglementările interne ale SRL „Moldovatransgaz” **nu corespund cerințelor art. 28 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 108/2016**, dat fiind că nu asigură posibilitatea proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale de a acționa independent în raport cu întreprinderea integrată pe verticală care desfășoară activitate de furnizare a gazelor naturale.

Notă: Având în vedere ponderea neesențială a Agenției Proprietății Publice, Autorităților Administrației Locale, SRL „Rotalin Gaz Trading”, SRL „Garma Grup”, precum și reieșind din argumentele expuse la pct.4.8.1., ANRE constată irelevanța analizei acestora prin prisma respectării art. 28 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 din prezenta procedură de certificare.

3) Analizând proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale prin prisma realizării cerinței indicate la art. 28 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 108/2016, ANRE constată următoarele.

Potrivit art. 28 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 108/2016 proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale, este obligat să elaboreze un program de conformitate care să conțină măsurile întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a acestui program. Programul de conformitate trebuie să conțină, de asemenea, informații cu privire la obligațiile specifice impuse angajaților proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale pentru realizarea obiectivelor respective.

În acest scop, la data de 02.02.2024 SA „Moldovagaz” a prezentat către ANRE pentru examinare și coordonare proiectul Programului de conformitate pentru excluderea comportamentului discriminatoriu și realizarea obiectivului de independență proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale pentru anul 2024.

Totodată, având în vedere regimul juridic al proprietății asupra rețelelor de transport al gazelor naturale transmise de către SA „Moldovatransgaz” în calitate de unic proprietar al întregii rețele de transport al gazelor naturale, către OST „Vestmoldtransgaz”, SA „Moldovagaz” solicită organizarea unui grup complex de lucru pentru identificarea soluțiilor de caz, ținând cont de Dispoziția CSE nr. 80 din 04.09.2023 și de toate realitățile de drept și de fapt de pe piața gazelor naturale din Republica Moldova.

În acest context, este de menționat faptul, că reieșind din prevederile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 108/2016, obligațiile de separare a proprietarului rețelelor de transport, devin scadente după desemnarea și certificarea operatorului de sistem independent, astfel încât să nu obstrucționeze și să tergiverseze procesul de certificare a operatorului de sistem.

SRL „Moldovatransgaz” de asemenea a depus la data de 02.02.2024 pentru coordonare Programul de conformitate aprobat de către administratorul Societății la aceeași dată și Planul de realizare a Programului de conformitate.

4) Îndeplinirea, art. 34 alin. (1) din Legea 108/2016 care stabilește obligativitatea operatorul sistemului de transport să elaboreze un program de conformitate care se supune spre aprobare Agenției. Monitorizarea respectării de către operatorul sistemului de transport a programului de conformitate se asigură de către un agent de conformitate, care nu suplinește funcțiile Agenției privind monitorizarea.

Operatorul candidat SRL „Vestmoldtransgaz” a depus la data de 19.01.2024 proiectul Programului de conformitate pentru excluderea comportamentului discriminatoriu și realizare a obiectivului de independență a OST al gazelor naturale. După aprobarea de către ANRE a Programului respectiv, în conformitate cu art. 34 și 35 din Legea nr. 108/2016, SRL „Vestmoldtransgaz” urmează să prezinte spre aprobare candidatura agentului de conformitate care va realiza monitorizarea Programului de conformitate și Planul de realizare a Programului de conformitate.

Urmare a examinării Programului respectiv prin prisma cu art. 34 din Legea nr. 108/27.05.2016 cu privire la gazele naturale, se constată că acesta conține măsurile necesare pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a respectării acestui program. Programul de conformitate de asemenea conține, informații cu privire la obligațiile specifice impuse angajaților OST pentru realizarea obiectivelor respective. Din aceste considerente, la data de 16.02.2024, Agenția a aprobat Programul de conformitate prin Hotărârea ANRE nr.73 din 16.02.2024.

V. CONCLUZIE:

Pe baza informațiilor și a dovezilor prezentate în procedura de certificare a operatorului sistemului de transport, prin prisma art. 25 alin. (2), art. 26-28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale a fost constatat:

- 1) SRL „Vestmoldtransgaz” este organizată în calitate de întreprindere de gaze naturale specializată și independentă, certificată conform modelului „separării proprietății” la data de 03.09.2021, cu statut de persoană juridică și deține licența pentru desfășurarea activității de transport a gazelor naturale;
- 2) SRL „Vestmoldtransgaz” nu desfășoară alte activități în sectorul gazelor naturale sau electroenergetic și este independentă de alte întreprinderi electroenergetice sau de gaze naturale care desfășoară una din activitățile de producere, de trading sau de furnizare;
- 3) Operatorul sistemului de transport al gazelor naturale precedent, SRL „Moldovatransgaz”, în calitate sa de proprietar și gestionar al rețelelor de transport de pe teritoriul Republicii Moldova, a transmis către SRL „Vestmoldtransgaz” în posesie și folosință rețelele de transport al gazelor naturale pe un termen de 5 ani, conform Contractului de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023;
- 4) În conformitate cu art. 26 alin. (6) și (7) din Legea nr. 108/2016 art. VI alin. (3¹) din Legea nr. 249/2022, Hotărârea ANRE nr. 434 din 07.07.2023 privind desemnarea provizorie a SRL „Vestmoldtransgaz” în calitate de operator al sistemului de transport (OST) al gazelor naturale în Republica Moldova, SRL „Vestmoldtransgaz” a preluat drepturile și obligațiile SRL „Moldovatransgaz” în partea ce ține de contractele cu utilizatorii de sistem și acordurile de interoperabilitate;
- 5) SRL „Vestmoldtransgaz” a demonstrat că dispune de resurse financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și obligațiilor operatorului sistemului de transport al gazelor naturale;

- 6) SRL „Vestmoldtransgaz” dispune de un Plan de dezvoltare a Rețelelor electrice de transport pentru perioada 2023-2032, care a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.820 din 22.12.2023;
- 7) SRL „Vestmoldtransgaz” a demonstrat că dispune de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile privind acordarea accesului la rețelele de transport al gazelor naturale și privind colaborarea cu operatorii sistemelor de transport la nivel european și regional.
- 8) Proprietarul rețelelor de transport al gazelor naturale SRL „Moldovatransgaz” a confirmat dispunerea de capacitatea necesară pentru a îndeplini obligațiile prevăzute la art.27 alin.(3) din Legea nr. 108/2016, prin asumarea angajamentului respectiv conform punctelor 7.1.6-7.1.8. din Contractul de locațiune nr. 70-SJ din 04.09.2023;
- 9) Persoanele cu funcții de răspundere/conducere a proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”, participă în structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activității de furnizare a gazelor naturale SA „Moldovagaz”. În consecință proprietarii rețelelor de transport al gazelor naturale SA „Moldovagaz” și SRL „Moldovatransgaz”, urmează să îndeplinească acțiunile necesare în vederea separării sale în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 108/2016.

Având în vedere cele expuse mai sus, în conformitate c art. 23 alin. (2) lit. b), art. 25 alin. (2), art. 26 -28 și art. 36 din Legea nr. 108 din 27.05.2019 cu privire la gazele naturale, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a stabilit că SRL „Vestmoldtransgaz” îndeplinește condițiile necesare pentru desemnarea și certificarea operatorului sistemului de transport al gazelor naturale conform modelului Operatorului de sistem independent. Totodată, ANRE urmează să condiționeze în cadrul prezentei proceduri de certificare, separarea proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale în conformitate cu art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.